

Euroopa Investeeringispanga Grupp • Euroopa Investeeringispanga Grupp • Euroopa Investeeringispanga Grupp • Euroopa Investeeringispanga Grupp

I osa

Tegevusaruanne

Euroopa Investeeringispanga Grupp • Euroopa Investeeringispanga Grupp • Euroopa Investeeringispanga Grupp • Euroopa Investeeringispanga Grupp

I osa

Tegevusaruanne

EIP Grupi 2010. aasta aruanne koosneb neljast osast:

- tegevusaruanne, milles antakse ülevaade EIP Grupi tegevusest möödunud aastal ning tulevikuväljavaadetest;
- finantsaruanne, milles esitatakse EIP, EIP Grupi (rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) ja ELi direktiivide alusel) ja EIFi finantsaruanded koos juurdekuuluvate selgitavate lisadega;
- statistikaaruanne, milles esitatakse 2010. aastal EIP rahastatud projektide ja kogutud vahendite nimekiri koos EIFi projektide nimekirjaga. See sisaldab ka kokkuvõtvaid tabeleid vaatlusaluse aasta ja viie eelneva aasta kohta;
- ettevõtte vastutuse aruanne, milles esitatakse üksikasjalik teave ettevõtte vastutusega seotud tavade kohta.

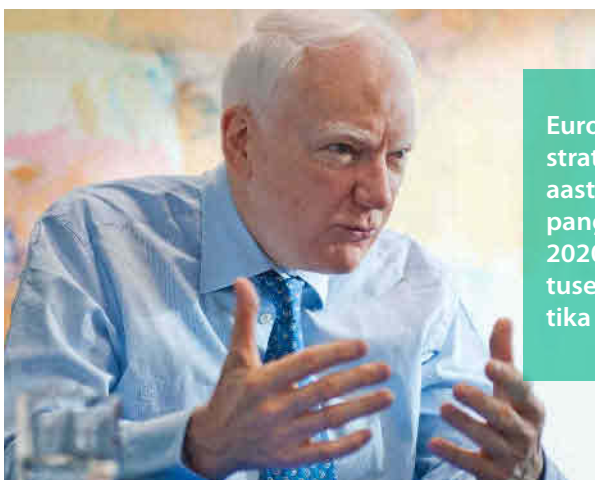
Aastaaruanne on kättesaadav ka panga kodulehel (www.eib.org/report).

Põhitulemused 2010	3
Presidendi pöördumine	4
Majanduskasvu ja töökohtade loomise toetamine	6
⇒ Euroopa Liidu lähenemispiirkondade abistamine	9
⇒ Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rahastamine	12
⇒ Siseturu infrastruktuuri rajamine	15
⇒ Uuendustegevuse edendamine	17
⇒ Kindla ja konkurentsivõimelise energiavarustuse tagamine	20
Kliimameetmete toetamine	22
⇒ Investeerimine taastuvenergiasse ja energiatöhususse	25
⇒ Süsinikdioksiidi saastekvootidega kauplemise rahastamine ja süsinikdioksiidi säilitamine	27
⇒ Linnade säästvaks muutmine	30
⇒ Kliimamuutusega kohanemine	33
Partnerlus maailmaga	34
Ühistegevus Euroopa Komisjoni ja teiste rahvusvaheliste finantsasutustega	42
Vastutustundlik institutsioon	46
EIP kapital ja 2010. aasta vahendite kogumise tehingud	50
EIP juhtimine	54
⇒ EIP põhikirjajärgsed juhtorganid	55
⇒ EIFi põhikirjajärgsed juhtorganid	57
⇒ EIP halduskomitee	58

Põhitulemused 2010

- ✓ EIP kogu laenumaht ulatus **2010. aastal 72 mld euron**i
– 63 mld eurot Euroopa Liidus ja 9 mld eurot väljaspool.
- ✓ 2010. aastal rahastas EIP 460 suurt projekti **72 riigis**.
- ✓ Kliimameetmete jaoks Euroopa Liidus antud laenude maht kasvas märkimisväärselt **19 mld euron**i, moodustades **30%** panga antud laenudest ELis.
- ✓ 2010. aastal viis EIP lõpule kolm aastat väldanud täiendava **61 mld euro suuruse ELi majanduse elavdamise toetamise paketi**, mis sisaldas 11 mld eurot rohkem kui esialgu kavandatud.
- ✓ 2010. aastal rahastas EIP Grupp **115 000** väikest või keskmise suurusega ettevõtet.
- ✓ Majandus- ja finantskriisilt raskeima hoobi saanud Euroopa Liidu lähenemispiirkondi rahastati **2010. aastal 26 miljardi euroga**.
- ✓ EIP kogus maailma võlakirjaturgudelt **67 miljardit eurot**.

Presidendi pöördumine

Euroopa Investeeringispanga 2011.–2013. aasta strateegilise tegevuskava¹ vastuvõtmisel 2010. aasta detsembris nägi EIP direktorite nõukogu panga tegevuses ette kolm mõõdet: Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamine, kliimamuutuse vastu võitlemine ja Euroopa Liidu välispoliitika toetamine.

⇒ Euroopa 2020. aasta strateegia

2008. aastal vallandunud finantskriisi ja sellele järgnenud majanduskriisiga toime tulemiseks töötasid Euroopa riigid kiiresti välja lühiajalised abimeetmed: erinevad riiklikud kavad pankade päästmiseks ja majanduse elavnemise stimuleerimiseks. Neid riiklikke kavasid toetas Euroopa Ülemkogu poolt 2008. aasta detsembris heaks kiidetud Euroopa majanduse elavdamise kava. EIP osales selles algatuses, suurendades oma laenumahtu 2007. aasta 48 miljardi euro tasemelt 2009. aastal 79 miljardi euronile ning suunates selle rahasüsti reaalmajanduse sektoritesse, mida nõukogu peab prioriteetseks, eelkõige VKEdesse.

Pärast neid lühiajalisi meetmeid, millega suudeti halvimal viisil hoida, tuleb nüüd välja töötada pikaajalisem lahendus: Euroopa 2020. aasta strateegia. See on Euroopa majanduse kasvupotentsiaali suurendamiseks mõeldud reformide ja investeeringute kooskõlastatud rakendamine, et saavutada arukas, säästev ja kaasav majanduskasv. Suurim proovikivi on suurendada tööhõivet ja tootlikkust teadmiste kolmnurga alusel: **haridus**, eriti diplomeeritud töötajate osakaalu suurendamine; **teadus-**

uuritud, et viia tehnoloogia areng uuele tasemele; ning **uuendus**, mida tuleb kogu majanduses levitada kiiremini.

EIP on valmis selle strateegia elluviimist oluliselt toetama. 2010. aastal rahastas ta juba rohkem kui nelja miljardi euroga haridussektori projekte ning üle seitsme miljardi euro kulutati teadus-, arendus- ja uuendustegevuse (TAI) projektidele. Pank kavatseb suurendada oma rahastamist nendes valdkondades, sest teadmiste kolmnurga tugevdamine avaldab positiivset mõju mitte ainult konkurentsivõimele, vaid on oluline ka vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemisel. EIP kavatseb jätkuvalt luua koos komisjoniga ühiseid rahastamisvahendeid, näiteks teadusuuringuteks mõeldud riskijagamisraha eeskujul. Sellised instrumendid avaldavad ELi eelarvele võimendavat mõju (sama eelarvesummaga toetatakse eelarvest suuremas mahu investeringuid), leevendades samal ajal EIP kapitalipiiranguid (sama kapitalisummaga saab EIP anda suuremas mahu laene)². Muidugi on EIP abi Euroopa 2020. aasta strateegia saavutamisel veelgi tõhusam, kui see põhineb teotahetelisel (ja mitte bürokraatlikul) koostööl Euroopa Komisjoni ja teiste finantsasutustega.³

¹ Vt <http://www.eib.org/about/publications/operational-plan-2011-2013.htm>

² Riskijagamisraha tehingud kinnitavad seda kahekordset mõju. 2010. aasta lõpus võimaldasid ELi eelarvest makstud 390 mln eurot ning EIP kapitalieraldised summas 772 mln eurot EIP-i toetada riskijagamisraha laenuudega summas 6,3 mld eurot teadusuuringute investeringuid kogumahu 16,2 mld eurot.

³ Vt lk 42.

⇒ Kliimamuutusega võitlemine

Kliimamuutuse ja selle kohati väga tõsiste tagajärgedega võitlemine on saanud Euroopa Liidu ja seega EIP prioriteediks. Fukushima tuumaõnnetus ning selle tõttu vallandunud kartused rõhutasid veelgi vajadust investeerida ulatuslikult energiasäästmisse, taastuenergiasse ja uutesse energiatehnoloogiatesse.

2010. aastal ulatusid EIP laenu projektidele, mis aitavad otse kaasa kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele,⁴ 20,5 mld euronit, moodustades ligikaudu 30% meie kogulaenudest. Nendest laenudest moodustasid **taastuenergia** projektide laenu 6,2 mld eurot ning neid anti peamiselt tuule- ja päikeseenergiaprojektidele. **Energiaühenduse** projektide laenumaht oli 2010. aastal 2,3 mld eurot ning eelolevatel aastatel seda suurendatakse. Lisaks on veel kasutamata väga suur potentsiaal energiasäästu vallas, eelkõige Euroopa linnade avalikes hoonetes ja elumajades. **Linnatranspordi** edendamiseks ja erasõidukitest tuleneva saaste vähendamiseks mõeldud projekte rahastati 2010. aastal EIP laenudega 7,9 mld euro mahus.

Samal ajal on EIP esirinnas spetsiaalse metoodika väljatöötamisel, millega saab täpsemalt hinnata kõikide tema rahastatud projektide süsihappegaasi heitkoguseid. See on kindlasti keeruline tulenevalt tehnilistest raskustest, mis tuleb ületada, aga see näitab, et oleme võtnud kohustuse seada kliimamuutustega võitlemine meie edasise tegevuse üheks olulisemaks prioriteediks.

⇒ Euroopa Liidu välispoliitika

Ükski poliitiline võim ei saa olla rahvusvahelisel areenil esindatud rahalise toetuseta. Hiina on seda täielikult mõistnud: ta teeb kogu maailmas finantstehinguid oma välispoliitika eesmärkide toetamiseks. Kui

Euroopa Liit soovib tõepoolest arendada välispoliitikat, millel on teatavas ulatuses üleilmne mõju, siis peab ka liidul olema rahaline abikäsi. Kui Euroopa Liit soovib, siis võib EIP sellist abi pakkuda.

See on EIP välismandaati käsitleva Camdessus' raporti üks põhijäreldusi.⁵ Tuleb jälgida, kas liikmesriigid, kes on ka EIP aktsionärid, seda soovitud järgivad ning teevad 2014.–2020. aasta finantsperspektiivi koostamisel selge valiku. See tähendaks ka tihedaid sidemeid Euroopa välis teenistuse ja EIP osakondade vahel, kes vastutavad ELi väliste tehingute eest, samuti suuremat kooskõlastamist teiste riigi ja rahvusvaheliste finantsasutustega.

Käesoleva sajandi alguses peab Euroopa Liit lahendama palju probleeme. Vähemalt mõne puhul neist peab tal olema võimalik tugineda EIP-le ja panga kvalifitseeritud töötajatele, kindlale finantsseisule, tehnilistele oskustele ja heale juhtimistavale.

Philippe Maystadt

⁴ Sellesse kategooriasse kuulumiseks peab projekt võimaldama vähendada heitkoguseid vähemalt 20% võrra.

⁵ Välismandaadi läbi vaatamiseks otsustas majandus- ja rahandusministrite nõukogu luua ekspertide rühma, mida juhatas Michel Camdessus ning mille ülesanne oli anda soovitusi komisjonile, nõukogule ja Euroopa Parlamendile. Raport avaldati 9. veebruaril 2010.

Vt <http://www.eib.org/about/documents/mtr-external-mandate-report-steering-committee.htm>.

Majanduskasvu ja töökohtade loomise toetamine

2010. aastal viis EIP edukalt lõpule oma kaheaastased kriisivastased meetmed ning tema laenuandmise maht hakkas lähenema kriisieelsele tasemele.

Klientidega sõlmiti rahastamislepinguid kokku 71,8 mld euro ulatuses, võrreldes rekordtasemel 79 mld euroga kriisi kõrgajal 2009. aastal. Väljamaksete ulatusid 58,7 mld euronit, mis on suurem summa kui 54 mld eurot aasta varem.

Kui suurettevõtete ja panganduspartnerite jaoks turutingimused paranesid, siis nõudlus EIP tavapärase laenu tehingute järele hakkas langema, sest nendel klientidel oli lihtsam hankida vahendeid laenu- ja kapitaliturgudelt ning nad ei lootnud enam samas ulatuses EIP-le. Selle tagajärjel on EIP hakanud oma rõhuasetust muutma, koondades tähelepanu tehingutele, kus tema rahalistel vahenditel on tõenäoliselt suurim mõju majanduskasvule.

Majanduse kasvupotentsiaali mõjutavad kõige rohkem laenu projektidele, millel on kõrgem riski- ja tulumäär, valdkondades, nagu teadusuuringud, säästva infrastruktuuri arendamine ja uuendus.

EIP eelolevate aastate laenustrateegiat kohandatakse Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkidega ja kliimameetmete vajadustega (seda käsitletakse eraldi peatükis). Pank jätkab koostööd Euroopa Komisjoniga, et töötada välja uuenduslikud rahastamisvahendid nendes kahes valdkonnas.

Jätkusuutlik majanduskasv eeldab ressursitõhusama, keskkonnahoidlikuma ja konkurentsivõimelisema majanduse ülesehitamist.

Reisi- ja kaubalennukite uue põlvkonna mootorite T&A projekt, Safran, Prantsusmaa

Euroopa 2020. aasta strateegia

Pärast Euroopa majanduse elavdamise kava, millest lähtuti Euroopa Liidu kriisist välja aitamisel, on tulevikueesmärgid sätestatud majanduskasvu ja tööhõivet käsitlevas Euroopa 2020. aasta strateegias, mille Euroopa Ülemkogu kinnitas 2010. aastal. Strateegias asetatakse rõhku investeerimisele valdkondades, mis aitavad saavutada aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu. Arukas majanduskasv tähendab teadmistel ja innovatsioonil põhineva majanduse arendamist. Jätkusuutlik majanduskasv eeldab ressursitõhusama, keskkonnahoidlikuma ja konkurentsivõimelisema majanduse ülesehitamist. Kaasav majanduskasv tähendab kõrge tööhõivetasemega majanduse edendamist ning majandusliku, sotsiaalse ja piirkondliku ühtekuuluvuse tagamist.

Euroopa 2020. aasta strateegias on eesmärgid püstitatud viies põhi valdkonnas: tööhõive; teadusuu-

ringud ja innovatsioon; kliimameetmed ja energia; haridus, ning vaesusega võitlemine. Eesmärgid on omavahel seotud. Parem haridus aitab paremini tööd leida ning tööhõive taseme tõus aitab vähendada vaesust. Suurem teadus- ja arendustöö suutlikkus ning innovatsioonivõime kõikides majandussektorites koos suurema ressursitõhususega parandab konkurentsivõimet ja edendab töökohtade loomist. Puhtamasse tehnoloogiasse investeerimine toob kasu meie keskkonnale, toetab võitlust kliimamuutusega ning loob uusi ettevõtlus- ja tööhõivevõimalusi. EIP-I on selles kõiges oma roll.

Euroopa 2020. aasta strateegia edendamiseks loodi EIP-s 2010. aastal spetsiaalne töörühm. See keskendub võimalustele, kuidas pank saab kõige paremini kooskõlastada ja toetada investeringuid transporti, teadus-, arendus- ja uuendustegevusse (TAI), energia- ja kliimameetmete projektidesse ning ühtekuuluvusse ja lähenemisse.

STMicronics – puhasruumi operaator, Prantsusmaa

Euroopa Liidu lähenemispiirkondade abistamine

2010. aastal andis EIP 25,9 mld eurot laenu, et toetada majandus- ja finantskriisilt kõige valusama hoobi saanud Euroopa Liidu lähenemispiirkondi.

Berliini lennujaam, Saksamaa

Lähenemispiirkondadele antud toetus püsis kõrgel tasemel – 41% kogu laenumahust ELis. Aasta jooksul aitasid erakordselt suured struktuuriprogrammide laenud tagada jätkuvad avaliku sektori investeeringud mõnes liikmesriigis.

Struktuuriprogrammide laenud on raamlaenud, millega rahastatakse osa eraldistest, mida riigid teevad oma eelarvest investeerimiseks mitmesugustesse

prioriteetsetesse projektidesse, mis saavad toetust Euroopa Liidu struktuurifondidest. Rasketel aegadel on mõnel liikmesriigil olnud raskusi omapoolse osa rahastamisega, mis seab ohtu selliste investeeringute elluviimise, mis võiksid suurendada riigi sisemajanduse koguprodukti. Riikide osamaksete eelrahastamine EIP poolt on seda olulisem, sest see stabiliseerib investeeringuid ning aitab kaasa majanduse elavdamisele ja majanduskasvule.

Erakordselt suured EIP laenud aitasid tagada jätkuvad avaliku sektori investeeringud mõnes liikmesriigis.

Kreeka valitsusele antud kahe miljardi euro suurune struktuuriprogrammide laen oli EIP kõigi aegade suurim laen Kreekale. Selle eesmärk on toetada majanduse taastumist ning kiirendada üleminekut arukale, jätkusuutlikule ja kaasavale majanduskasvule kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegiaga. 500 miljonit eurot maksti 2010. aastal juba välja. Lühiajaliselt vähendab laen oluliste infrastruktuuri- ja piirkondlike varade investeeringute edasilükkamise ohtu. Vahendeid kasutatakse raudtee, keskkonnakaitse, energiatõhususe ja taastuvenergia, vee- ja jäätmemajanduse, teadus- ja arendustegevuse ning info- ja sidetehnoloogia investeeringute toetamiseks. Kreekas ulatusid EIP laenud 2010. aastal kokku 3,1 mld euroni võrreldes 1,6 mld euroga möödunud aastal.

Portugalile antud 1,5 mld euro suuruse laenu esimene, 450 mln euro suurune väljamakse tehti 2010. aastal. Neid vahendeid kasutati avaliku sektori investeeringute toetamiseks mitmesugustes valdkondades, sealhulgas transpordi, info- ja sidetehnoloogia, vee- ja jäätmemajanduse, energiatõhususe ja taastuvenergia vallas. EIP rahastamise maht Portugalis oli kokku 3,4 mld eurot (2009. aastal oli see näitaja 3,7 mld eurot).

Ka Poola valitsus sai kahe miljardi euro suuruse raamlaenu, mis oli omakorda EIP kõigi aegade suurim laen Kesk- ja Ida-Euroopas. EIP laenumaht Poolas on suurim nende riikide seas, mis ühinesid Euroopa Liiduga 2004. aastal või hiljem, ning on viimastel aastatel märgatavalt kasvanud. 2010. aastal ulatusid arvukatele avaliku ja erasektori klientidele antud laenud 5,6 mld euroni – rohkem kui 2009. aastal antud 4,8 mld eurot, mis oli juba nii-igi 70% rohkem kui aasta varem. Viimase viie aasta jooksul (2006–2010) on EIP andnud Poolas laene kokku 17,5 mld euro ulatuses.

Lähenedamine Euroopa Liidus

2010. aastal sõlmitud laenulepingud sektorite lõikes

	Summa (miljonit eurot)	Kokku
		%
Sideinfrastruktuur	8 099	36
Energia	4 718	21
Linnaarendus	2 020	9
Vesi, kanalisatsioon, jäätmemajandus	999	4
Tervishoid, haridus	3 158	14
Tööstus	1 302	6
Teenused	1 850	8
Põllumajandus, kalandus, metsandus	130	1
Üksiklaenud kokku	22 276	100
Krediidiiliinid lähenemispiirkondades	3 620	
Laenud kokku	25 897	

- **JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions) – ühisabi projektide toetamiseks Euroopa piirkondades**
(EIP, Euroopa Komisjon, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank ning KfW Bankengruppe);
- **JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas) – Euroopa ühine toetus linnapiirkondade jätkusuutlikele investeeringutele**
(EIP, Euroopa Komisjon ja Euroopa Nõukogu Arengupank);
- **JEREMIE (Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises Initiative) – Euroopa ühisressursid mikro-, väike- ja keskmistele ettevõtetele**
(EIF, Euroopa Komisjon);
- **JASMINE (Joint Action to Support Micro-Finance Institutions in Europe) – Euroopa mikrokrediitiasutuste toetamise ühismeede**
(EIF, Euroopa Komisjon).

Ateena trammitee, Kreeka

Raamlaene anti ka teistele ELi lähenemisriikidele, sealhulgas Küprosele, Tšehhile, Ungarile ja Slovakkiale. EIP raamlaenude kogumaht oli 2010. aastal 11,6 mld eurot võrreldes 8,5 mld euroga 2009. aastal. See kajastab selle finantstoote kasutamise kiiret kasvu.

on selle algatuse alusel viidud lõpule 399 määratud tööd, komisjonile on esitatud 185 JASPERSi kaudu toetatud projektitaotlust ning heaks on kiidetud 104 selle algatuse toetatud projekti. Lõpuleviidud projektide investeeringute kogumaht ulatub nüüd 40 mld euroni. JASPERS valmistub 2014.–2020. aasta struktuurifondide programmitöö perioodiks, et kiiresti tegevust alustada.

Tehniline abi liikmesriikidele

Tehniline abi mängib olulist rolli Euroopa Liidu-ga pärast 2004. aastat ühinenud kaheteistkümne liikmesriigi abistamisel, et koostada suuri projekte ELi struktuurifondidest ja Ühtekuuluvusfondist rahastamise taotlemiseks. See on algatuse JASPERS (ühisabi projektide toetamiseks Euroopa piirkondades) ülesanne. Alates käivitamisest 2006. aastal

JASPERSi tehnilist abi antakse tasuta ning selle eesmärk on pakutavaid vahendeid paremini ja kiiremini kasutada. Algatust juhib EIP ja peakontor asub panga Luxembourgis kontoris. JASPERSil on kohalikud esindused Bukarestis, Varssavis ja Viinis. JASPERS on EIP, Euroopa Komisjoni, EBRD ja Saksaamaal asuva Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) ühisalgatus.

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rahastamine

2010. aastal toetas EIP Grupp vahendajate kaudu ligi 115 000 VKEd. EIP toetas 10,0 mld euroga VKEdele edasilaenamiseks ettenähtud krediitdiliine ning EIF pakkus VKEdele tagatise ja riskikapitali kogumahuks 2,8 mld eurot.

EIP jaoks on 2010. aasta näitajad võrreldavad rekordtasemega 12,7 mld eurot kriisi haripunktis 2009. aastal.

EIP suurem toetus väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEd) oli üks kolmest valdkonnast, milles pank toetas majanduskasvu ja töökohtade loomist Euroopa majanduse elavdamise kava raames, mis võeti vastu ECOFINi (liikmesriikide rahandusministrite nõukogu) kohtumisel 2008. aasta detsembris. 2008. aasta detsembris ECOFINi seatud eesmärk anda ajavahemikul 2008–2011 VKEdele laenu 30 mld eurot saavutati tervelt aasta enne tähtaega.

VKEdele antud laenude suurem maht avaldas soovitud ja laiaulatuslikku mõju. 2010. aastal sai EIP krediitdiliinide kaudu kogu ELis toetust üle 63 000 VKE. Üks tingimusi EIP krediitdiliine haldavatele vahendajatele on see, et igale panga eraldatud eurole peab vahendaja lisama samuti vähemalt ühe euro, mis kahekordistab tulemuslikult VKEdele mõeldud summa. Vahendajad on lisaks kohustatud pakutama Euroopa VKEdele EIP soodsate tingimustega kaasnevat hinnaeelist. Aasta lõpus olid EIP-i krediitdiliinid rohkem kui 170 finantsvahendaja juures (24 liikmesriigis 27st).

Kriisi ajal püüdis EIP eelkõige aidata VKEsid Kesk- ja Ida-Euroopa liikmesriikides (kus 2010. aastal sõlmitud laenulepingute tase oli lähedal 2009. aasta tasemele) ning kandidaatriikides ja potentsiaalsetes kandidaatriikides. Jätkates oma tavapäraselt tihedat koostööd kohalike pankadega, millel oli probleeme laenuportfelli halvenemise tõttu, ühines EIP 2009. aastal ka EBRD ja Maailmapanga Grupiga rahvusvaheliste finantsasutuste ühises tegevuskavas, et suurendada Kesk- ja Ida-Euroopa riikide VKEdele

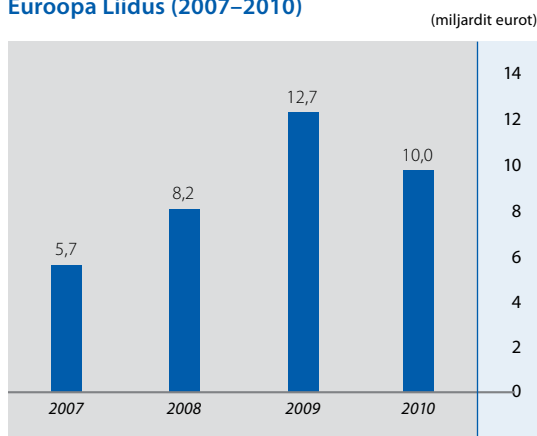
aastatel 2009–2010 antavat toetust 24,5 mld euron. Selle rahastamispaketiga kohustus pank 2010. aasta lõpuks kahekordistama tavapäraselt pakutavat vahendite mahtu kokku 11 mld euron. See eesmärk täideti palju varem kui aasta lõpus. Ühise tegevuskava alusel antud EIP laenud ulatusid 2010. aasta lõpus 14 mld euron, mis oli 25% rohkem kui esialgu kavandatud.

Uus laenustruktuur keskmise kapitalisatsiooniga ettevõtete puhul

Ühtlasi ajakohastas EIP oma vahendajate kaudu keskmise kapitalisatsiooniga ettevõtetele antud laene. Keskmise kapitalisatsiooniga ettevõtetele, mis on suuremad kui VKEd ja milles on vähem kui 3000 töötajat, ei ole endiselt ulatuslikku juurdepääsu kõikidele ettevõtete rahastamise vahenditele. Finantskriis mõjutas vahetult ja märkimisväärselt keskmise kapitalisatsiooniga ettevõtetele pakutavaid rahastamisvahendeid, üsna samamoodi nagu see mõjutas VKEsid. Kommerts-pangad – sageli peamine või ainus keskmise kapitalisatsiooniga ettevõtete rahastamise allikas – muutsid laenuõudeid karmimaks ja suurendasid hinnavahet. Esines oht, et laenukitsikus takistab keskmise kapitalisatsiooniga ettevõtetele uusi investeeringuid teha, pärssides sellega Euroopa majanduse elavnemist.

Tuginedes VKEde rahastamisel saadud kogemustele, vaatas EIP keskmise kapitalisatsiooni laenu struktuuri üle – vahendajate kaudu toimiv 2003. aastal koostatud laenukava –, et suurendada oma toetust 2010. aastal. Keskmise kapitalisatsiooni laen oli mõeldud investeeringuteks kuni 50 mln euro mahus, mis on tavaliselt liiga väike selleks, et õigustada EIP otse-laenu, aga investeeriv keskmise kapitalisatsiooniga ettevõtte ei vasta oma suuruse ja investeeringu summa poolest EIP poolt VKEde rahastamisele seatud tingimustele. Kuni 25 mln euro suuruse maksumusega projektide puhul on pank nüüd ühitanud oma menetlused VKEdele mõeldud väiksemate laenude puhul kehtivate menetlustega, samas kui 25–50 mln euro suuruste projektide hindamine toimub lihtsustatud korras. Need tingimused kehtivad esialgse kahe-

EIP laenud VKEdele Euroopa Liidus (2007–2010)

aastase katseaja jooksul, mil EIP eeldab keskmise kapitalisatsiooniga ettevõtete toetamise olulist kasvu.

VKEdele antud laenude suurem maht avaldas soovitud ja laiaulatuslikku mõju.

EIF ja VKEd

Euroopa Investeeringufond (EIF), mis koos EIP-ga moodustab EIP Grupi, on VKEde riski finantseerimise tehingutele spetsialiseerunud haru. Kogu 2010. aasta vältel oli EIFil väga tähtis roll Euroopa VKEde kriisijärgsel toetamisel. Täites oma ülesannet fondide reservfondi tuumikinvestorina sõlmis EIF rekordilises mahus kapitalilepinguid, kasutades vahendeid kõikide mandaatide alusel ning edendades uuendust, majanduskasvu, ettevõtlust ja töökohtade loomist. Rahastamisvõimalusi parandati enam kui 51 000 Euroopa VKE jaoks sellega, et EIF pakkus finantsvahendajatele tagatistooteid ning aitas VKEde tehingute tagajana kaasa VKEde väärtipaberistamisturu elavnemisele, sõlmides oma kaks esimest tehingut pärast kriisi.

Pärast põhjalikke ettevalmistusi toimib nüüd täielikult JEREMIE (Euroopa ühisressursid mikro-, väike- ja keskmistele ettevõtetele) regionaalarengu programm, mille esimese rahastamistehingu makse on tehtud ja jõuab kohalike VKEdeni. JEREMIE raames antakse piirkondadele ja liikmesriikidele võimalus kasutada struktuurifondide toetusi mitmesuguste finantstoodete loomiseks. Oma tegevuse ulatust laiendades osales EIF uutes ELi poliitikast juhitud algatustes, eelkõige Euroopa mikrokreidihastus PROGRESS, mis loodi selleks, et parandada mikroettevõtete, töötute ja teiste selliste isikute rahastamise võimalusi, kellel puudub juurdepääs talalisele pangandussüsteemile.

2010. aastal investeeris EIF üle 930 mln euro Euroopas riskikapitali kasvufondidesse. Praegu on tal kokku 5,4 mld euro ulatuses kohustusi rohkem kui 350 fondis. EIF on üks peamisi erakapitali valdkonna osalisi Euroopas. Ehkki kapitaliinstrumentid parandavad kapitali kättesaadavust VKEde jaoks, on sama tähtis arvestada nende laenuvajadusi, andes tagatise ja tegeledes väärtpaberistamisega. 2010. aastal andis EIF tagatise kokku 1,9 mld euro ulatuses. Kehtivate laenu-tagatiste portfelli kogumaht oli 2010. aasta lõpu seisuga 14,7 mld eurot.

PROGRESS: sotsiaalse tõrjutuse vähendamine mikrokreididi abil

Euroopa mikrokreididihastus PROGRESS on vahend, mida rahastavad ühiselt Euroopa Komisjon ja Euroopa Investeeringupank, seejuures kumbki institutsioon eraldab 100 mln eurot. PROGRESS, mida haldab Euroopa Investeeringufond, parandab selliste riskirühmade rahastamisvõimalusi, kellel on raskusi juurdepääsuga tavapärasele pangandussüsteemile (nt töötud, vähemused või teised sotsiaalse tõrjutuse ohus isikud), et nad saaksid hakata füüsilisest isikust ettevõtjaks või luua mikroettevõtte. PROGRESSi puhul eeldatakse olulist mõju töötuse vastasele võitlusele ELis. 2010. aasta lõpuks olid esimesed 8 mln eurot juba eraldatud mikrofinantsustele. Rahastu tagab eelduste kohaselt kokku 3–3,5kordse eraldatud vahendite võimenduse.

Uued instrumendid ja EIFi fundeerimine

Selleks et anda EIFile täiendavat mänguruumi, et täita pikas perspektiivis kõik eeldatavad riskikapitali vajadused, otsustas EIP suurendada EIFi riskikapitali mandaadi alusel eraldatud vahendeid ühe miljardi euro võrra. Täiendavate vahendite abil luuakse 5 mld euro suurune isemajandav riskikapitali käibefond, mida kasutatakse eelkõige varases järgus ja tehnoloogiast juhitud VKEde toetamiseks ning mis kiirendab suures mahus täiendavate erasektori investeringute ligimeelitamist selles valdkonnas.

2009. aastal kriisi haripunktis eraldas EIP miljard eurot, et EIF investeeriks tema nimel majanduskasvu vahefinantseerimisrahastusse. Vahefinantseering on võlakohustuste ja omakapitali segu, mis esineb sageli väiksema prioriteetsusega või omakapitaliks muutmiseks mõeldud laenude kujul, mis on eriti sobiv arenevatele ja kiire kasvuga väikeettevõtetele. 2010. aasta lõpus – ning keerulistes turutingimustes – oli EIF eraldanud mitmetele fondidele ligi 224 mln eurot. Lepingulised nõuded tagavad, et panga osalus vähemalt kahekordistatakse, mis võimendab märkimisväärselt EIP Grupi sekkumise mõju.

Siseturu infrastruktuuri rajamine

2010. aastal laenas EIP 7,8 mld eurot Euroopa transpordivõrkudele ning 235 mln eurot Serbia transpordiprojektidele, mis on ühendatud ELi transpordivõrguga. 2009. aastal oli see laenumaht 11,2 mld eurot.

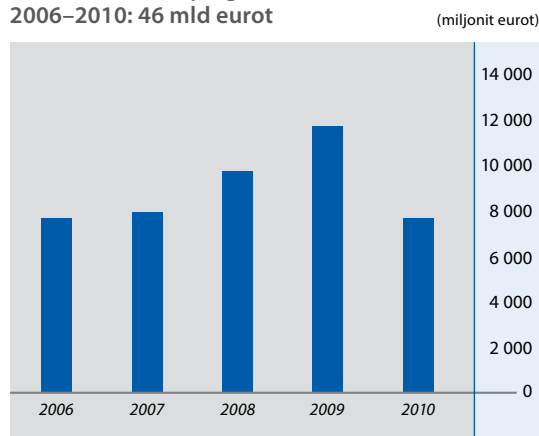
Kiirraudtee, Hispaania

EIP laenud üleeuroopalistele transpordivõrkudele (TENid) on üldiselt suured, sest nendega toetatakse ulatuslikke investeerimisprojekte. Kui sellised projektid jäetakse ajutiselt ootele, nagu seda tehti majandus- ja finantskriisi tõttu, siis võib EIP antud laenude mahu erinevus olla eri aastate lõikes märkimisväärne. Sellegipoolest on endiselt olulisel kohal raudteed, kiirteed ja veeteed, sest need on asendamatud siseturu toimimise tagamisel ning Euroopa tööstuse ja teenindussektori konkurentsivõime põhielement.

2010. aastal moodustasid raudteeprojektid EIP rahastamisest suurema osa kui investeeringud maanteedesse. Pank rahastas raudteeprojekte 4,1 mld euro ulatuses – 30% rohkem kui 2009. aastal ning veidi rohkem kui pool TENidele 2010. aastal antud laenudest kokku. Maanteeprojektidele eraldati 2,5 mld eurot, võrreldes 4,5 mld euroga aasta varem. Oluline osa oli kiirraudteel – peaaegu 2 mld eurot laenati kiirraudtee liinide ehitamiseks Hispaanias ja Portugalis ning Brenneri raudteeühenduse Tirooli lõigu rahastamiseks Austrias.

Üleeuroopalised transpordivõrgud

Sõlmitud laenulepingud aastatel 2006–2010: 46 mld eurot

2010. aastal kasvas EIP säästva transpordi, sealhulgas linnatranspordi, rahastamine 2009. aastaga võrreldes 50%, ulatuses 9 mld euroni. Säästvuse huvides on vaja mitmeid transpordilahendusi ning EIP peab prioriteetseks investeeringuid raudteesse,

siseveeteesse ja meretranspordi projektidesse. Pank andis 125 mln eurot laenu kahe uue lüüsi ehitamiseks ja süvendustöödeks Valloonia siseveetee-
del. Mõlemad projektid asuvad Reini/Maasi–Maini–
Donau prioriteetses üleeuroopalises koridoris.

Erasektori rahalised vahendid avaliku sektori investeeringuteks

Hästi toimivad infrastruktuurivõrgustikud on eduka majanduse selgroog. EL peab lähema kümne aasta jooksul tegema väga suuri infrastruktuuriinvesteeringuid. Nii-öelda vanades liikmesriikides vajab märkimisväärne osa olemasolevast varast renoveerimist; uutes liikmesriikides on veel vaja infrastruktuuri võrgustikke laiendada. Arvestades survet riigieelarvele, suureneb erasektori suhteline tähtsus infrastruktuuri investeeringute rahastamisel.

Avaliku ja erasektori partnerlustel on olnud transpordivõrkude investeeringutes oluline roll, ehkki kriisi ajal on avaliku ja erasektori partnerluste arv vähenenud. Avaliku ja erasektori partnerluste puhul teevad tavaliselt riigiasutused ja ettevõtted koostööd, et tagada infrastruktuuriprojektide rahastamine, ehitamine ja hooldus. Laenumahu poolest moodustasid avaliku ja erasektori partnerluse projektid 2010. aastal EIP rahastatud üleeuroopaliste transpordivõrkude laenudest 32%.

EIP-I on märkimisväärsed kogemused ja teadmised avaliku ja erasektori partnerluste rahastamise val-
las ning ta on rajanud Euroopa avaliku ja erasektori partnerluste eksperdikeskuse, kuhu kuuluvad praegu lisaks EIP-le ja komisjonile 30 ELi ja ühinenud riiki ning paljud piirkonnad. Keskus hõlbustab kogemuste ja parimate tavade tõhusat jagamist, annab toetust projektide ettevalmistamiseks ning nõustab prioriteetsete üleeuroopaliste võrgustike projektide avaliku sektori teostajaid. Keskuse eesmärk on osaleda tulevikus avaliku ja erasektori partnerluste rahastamise taaskäivitamisel.

ELi projektivõlakirjade käivitamine

Mõtte lasta käibele niinimetatud ELi projektivõlakirjad pakkus esmakordselt välja komisjoni president Barroso, esinedes 2010. aasta septembris Brüsselis oma sõnavõtuga Euroopa Liidu olukorra teemal. Algatuse põhieesmärk oleks meelitada ligi täiendavaid erasektori rahalisi vahendeid eri infrastruktuuriprojektidele. Projektivõlakirjad kiirendaksid erakapitali hankimist ning seega ei suurendaks avaliku sektori otserahastamist ega süvendaks valitsussektori võlastumist. Neid saaksid märkida pangad ja institutsionaalsed investorid ning nende krediidikvaliteedi tagaksid EIP ja komisjon riskijagamismehhanismi alusel. Institutsionaalsed investorid, näiteks pensionifondid, soovivad omandada infrastruktuurivarasid, sest nende pikk iga aitab tasakaalustada fondide pikaajalisi kohustusi.

Projektivõlakirjad on üks finantstoodetest, mida arutatakse Euroopa 2020. aasta strateegia raames, ning kui neist saabki täieõiguslik ELi infrastruktuuri rahastamisvahend, siis ei toimu see enne 2014.–2020. aasta eelarveperioodi.

Säästvuse huvides on vaja mitmeid transpordilahendusi ning EIP peab prioriteetseks investeeringuid raudteesse.

Uuendustegevuse edendamine

EIP-I on kümne aasta pikkune kogemus ning ulatuslikud teadmised teadmispõhisest majandusest ning ta on aastatel 2000–2010 andnud ligikaudu 103 mld eurot laenu, millest ainuüksi 17 mld eurot anti aastal 2010.

Karolinska Ülikooli Haigla, Rootsi

Panga üks põhiprioriteete on toetada konkurentsivõimelise ja teadmispõhise majanduse ülesehitamist, mis suudab jätkusuutlikult kasvada. Alates 2000. aastast on EIP rahastanud investeeringuid teadus-, arendus- ja uuendustegevusse (TAI), haridusse ning info- ja sidetehnoloogiasse – need on teadmispõhise majanduse alustalad.

EIP laenud keskendusid 2010. aastal „teadmiste kolmnurgale“, mis ühendab haridust, teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni – need on kõik väga olulised Euroopa konkurentsivõime ja pikaajalise majanduskasvu tagamisel. Teadmiste kolmnurga tugevdamine avaldab positiivset mõju konkurentsivõimele ning on oluline vahend vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse ja ebavõrdsuse vastu võitlemisel.

Haridus on kõige alus

Hariduse parandamine on tulevase majanduskasvu ja tööhõive alus ning see on üks põhiküsimusi, millele Euroopa 2020. aasta strateegia keskendub. EIP laenud hõlmavad tervet elutsüklit alates alus-, alg-, põhi- ja keskharidusest kuni kõrghariduse ning kutsealase väljaõppe ja täiskasvanuhariduseni. 2010. aastal laenas pank haridusprojektidele kokku 4,4 mld eurot.

Prantsuse linnas Lille'is aitas EIP 200 mln euro suurune laen ehitada või renoveerida piirkonna 30 põhikooli (collèges), kus saavad õppida piiratud liikumisvõimega noored ning mis on varustatud asjakohaste ja kõrgtehnoloogiliste IT-seadmetega. Koolid vastavad energiatõhususe ja keskkonnanormide parimatele tavadele ning mahutavad kokku 16 000 õpilast.

Teadus- ja arendustegevus

EIP laenud teadus- ja arendustegevusele ulatusid 2010. aastal kokku 7,3 mld euronit ning nendega toetati mitmeid sektoreid.

Uuendusliku T&A toetamine autotööstuses oli osa EIP reaktsioonist majanduskriisile. Euroopa puhta transpordi rahastu loodi 2008. aasta novembris ning selle esmane eesmärk on anda lühiajalist toetust investeeringutele, mille eesmärk on vähendada heitkoguseid ja suurendada energiatõhusust Euroopa autotööstuses. Enneolematult vähesel nõudluse ajal oli Euroopa puhta transpordi rahastu eesmärk stabiliseerida erasektori projektiteostajate T&A-alaseid investeeringuid. Kavakohaselt anti 2009. ja 2010. aastal Euroopa puhta transpordi rahastu raames sektorile täiendavalt laenu 9 mld eurot, mis hõlmas kokku 36 projekti. 2010. aasta lõpus Euroopa puhta transpordi rahastu tegevus lõpetati ning seega eeldatakse, et autotööstuse T&A laenud jõuavad tagasi kriisieelsele tasemele. Tähelepanu keskmesse jäävad siiski juhtivad uued lahendused, mis aitavad parandada keskkonda ja Euroopa konkurentsivõimet, näiteks elektriautode arendamine.

Maksimaalse mõju saamiseks käivitas EIP ka uued finantsinstrumendid uuenduslike lahenduste ja tehnoloogiate jaoks, mida ei pruugita tavapäraste rahastamisallikate kaudu eriti hõlpsalt rahastada. Üks nendest instrumentidest on riskijagamisrahastu, mis on Euroopa Komisjoni ja panga ühisalgatus, mille kaudu antakse laenu suurema riski ja tuluga projektidele. Riskijagamisrahastu alusel sõlmiti 2010. aastal laenulepinguid 1,8 mld euro mahus, see on miljardi euro võrra vähem kui aasta varem ning märk sellest, et kriisi kõrgajal EIP poole pöördunud äriühingute krediitkitsikus leeveneb. Alates riskijagamisrahastu loomisest 2007. aastal on riskijagamisrahastu laenulepinguid sõlmitud rohkem kui kuue miljardi euro ulatuses. Riskijagamisrahastu raames 2010. aastal toetust saanud laenukaasajate seas oli AGFA – tervishoiuvaldkonna T&A investeeringuteks Belgias, Saksamaal, Austrias ja Prantsusmaal. 130 mln eurot kulutati tervishoiu IT- ja pilt-

diagnostika tehnoloogia parendamisele, mis aitab haiglatel vähendada kulusid ja osutada kvaliteetset tervishoiuteenust pikema aja vältel.

Digitaalsed võrgud

Info- ja sidetehnoloogia infrastruktuur tugevdab ja kiirendab teabe, teadmiste ja uuenduse levitamist, näiteks järgmise põlvkonna ühendusvõrkude kaudu, nagu lõppkasutajani viidud valguskaabelühendus ja mobiil-lairiba tehnoloogia. Madalmaades arendatav

Teadmistepõhise majanduse tugevdamine on samuti oluline majanduskasvu tagamisel.

Sincrotrone Trieste, Itaalia

Teadmistepõhine majandus

Rahastamine

(miljonit eurot)

	2010	2000-2010
Info- ja sidetehnoloogia infrastruktuur	4 761	25 208
Haridus ja koolitus	4 356	22 276
Teadus- ja arendustegevus	7 349	53 258
Muu	79	2 515
Kokku	16 544	103 258

Reggefiberi lõppkasutajani viidud valguskaabelühenduse projekt, mille jaoks EIP andis 2010. aastal laenu 142,5 mln eurot, hõlmab ülikiire lairibaühenduse infrastruktuuri pakkumist. Ülesehitus põhineb avatud juurdepääsul, et võimaldada mitme telekommunikatsiooni teenusepakkuja vahelist konkurentsi. Spetsiaalsed optilised kiudkaablid jõuavad ligikau-

du 650 000 kodusse. EIP andis 2010. aastal info- ja sidetehnoloogia projektidele laene 4,8 mld eurot.

EIF ja uuendustegevus

EIFi tehnoloogiasirde programm keskendub Euroopa teadusasutuste vajadustele. Tehnoloogiasirde on protsess, mille abil teadus- ja arendustegevuse tulemused kantakse üle turustatavatesse toodetes või teenustesse. Selline turuleviimine võib toimuda mitmel viisil, eelkõige teadusasutuste ja tööstusharu vahelise koostöö, litsentside andmise või omandiõiguste loovutamise kaudu ning alustavate ettevõtete või ülikoolidest väljakasvanud ettevõtete kaudu.

Sincrotrone Trieste

IRUVX-FEL – infrapuna-, UV-, röntgenlaserid – on Euroopa teadusuuringute infrastruktuuris suur prioriteet. 2010. aastal andis EIP 20 mln eurot laenu Sincrotrone Trieste investeringuteks lineaarkiirendisse, et edendada magnetmaterjalide ja elusrakkude jaoks optika- ja ülesvõtte programme. Laen oli mõeldud ka kolmiktootmise tehase ehitamiseks, et rakendada toimingute energiakadu laboris ning vähendada energiavajadust.

Kindla ja konkurentsivõimelise energiaravaru tagamine

2010. aastal 14,8 mld euro ulatuses antud laenudega moodustab energiaprojektide toetus nüüd üle 20% EIP laenude kogumahust.

Osa EIP tulevikueesmärgist on aidata ELil saavutada energiapoliitika säästvuse, konkurentsivõime ja tarnekindluse eesmärgid. Olles teadlik kasvavatest investeerimisvajadustest on EIP oluliselt suurendanud oma laene energiaprojektidele.

EIP on alati osalenud energiainfrastruktuuri rahastamisel.

Tuleviku energiainfrastruktuuri rajamine

Kuna energiaravõrgud vananevad ning renoveerimisvajadus kasvab kiiresti, on jaotusvõrkude investeerimised Euroopa jaoks üks prioriteete. EIP on eelkõige finantspartner ning on – suurima jaotusvõrkude laenuandjana Euroopas – alati mänginud olulist rolli energiainfrastruktuuri rahastamisel. 2010. aastal ulatusid EIP laenud energiaravõrkude toetuseks 3,8 mld euronit. EIP toetab eelkõige suuri Euroopa ühendusprojekte, näiteks Hispaanias edastusvõrgu ajakohastamine ja laiendamine, et parandada ühenduvust ja võimaldada lisaefektiivsust tavapäraste ja taastuvenergia allikate pakkumisel, mida EIP toetas kokku 600 mln euroga. Teised 2010. aasta olulisemad projektid hõlmavad energiaühendust, mis seob varem eraldatutes olnud Malta Euroopa jaotusvõrguga (100 mln eurot), ja teisi rahvusvahelisi ühendusprojekte, näiteks Ungari edastusvõrgu ajakohastamine, suurendades selle riigisisest ja piiriülest võimsust (150 mln eurot).

Medgaz, Alžeeria

Energiaallikate mitmekesistamine, Euroopa tarnete kindlustamine

Investeeringud energiatarnete mitmekesistamiseks ja kindluse ulatusid 2010. aastal 3,7 mld euroni. Rahastatud projektid hõlmavad soojuse ja elektri koostootmisjaamu Soomes, Itaalias ja Hispaanias ning maagaasil töötavaid elektrijaamu, samuti gaasimaardlate arendamist Taani ja Norra vetes Põhjameres.

2010. aastal allkirjastasid EIP, EBRD ja Rahvusvaheline Finantskorporatsioon (Maailmapanga Grupi liige) mandaadi, et alustada Nabucco gaasijuhtme projekti hindamist, mille eesmärk on edastada gaasi nii Kaspia mere piirkonnast kui ka Lähis-Idast Euroopa tarbijate turgudele. Gaasijuhtme eesmärk on täita ELi tulevane gaasinõudlus ning mitmekesistada Euroopa tarnijariikide valikut. Kolme rahvusvahelise finantsasutuse varajane kaasamine aitab Nabucco vastata kõrgeimatele keskkonna ja sotsiaalse riski hindamise ja hangete standarditele. Projekti hindamine hõlmab kaubandus-, sotsiaal- ja keskkonnaaspektide põhjalikku hindamist. Investeeringute rahastamispakett võib ulatuda ligikaudu nelja miljardi euroni, millest kaks miljardit eurot annab EIP.

Tõhusaim viis saavutada ELi energiasäästvuse, konkurentsivõime ja energiakindluse eesmärgid on edendada investeeringuid energiatõhususse ja taastuvenergiasse. Kokku 7,3 mld euro mahus investeeringutega moodustasid need kaks valdkonda peaaegu poole kõikidest 2010. aastal rahastatud energiainvesteeringutest. Rohkem teavet EIP energiatõhususe ja taastuvenergia laenude kohta saab kliimameetmeid käsitlevast peatükist.

Energiainvesteeringud väljaspool Euroopa Liitu

2010. aastal otsustas EIP oma mitmeaastast energiasäästvuse ja varustuskindluse rahastut suurendada 50% võrra 4,5 mld euroni, et rahastada projekte naaberriikides, AKV-riikides, Lõuna-Aafrikas, Aasias ja Lätina-Ameerikas. Aasta lõpuks oli üle 100% esialgsest kolmest miljardist eurost juba laenulepingutena vormistatud ja heakskiidetud või hindamisele määratud. Suurem osa mitmeaastasest rahastust antavatest vahenditest on mõeldud investeerimiseks taastuvenergiasse ja energiatõhususse.

Lisaks anti rahastuväliselt, aga Vahemere piirkonnas riikide jaoks mõeldud FEMIPi mandaadi alusel 500 mln eurot laenuks MEDGAZile, aidates oluliselt suurendada ELi energiavarustuse kindlust. Seda laenu kasutatakse Alžeeria ja Hispaania vahelise gaasijuhtme ehitamiseks, sealhulgas gaasi vastuvõtuterminali rajamiseks Hispaanias ja kompressorjaama ehituseks Alžeerias Beni Safis.

Kliimameetmete toetamine

Avamere
tuuleturbiinid,
Belgia

2010. aastal ulatusid laenuklimeetmetele 20,5 mld euronit, mis moodustab ligi 30% EIP kogu laenumahust. EIP jaoks on kliimameetmed – nii kliimamuutuse leevendamine kui ka sellega kohanemine – esikohal.

Panga laenukl selles valdkonnas toetavad täielikult keskkonnahoidliku majanduskasvu eesmärki, mis on Euroopa 2020. aasta strateegia keskmes. EIP kliimameetmed keskenduvad nii CO₂-heite vähendamise investeeringutele, mis leevendavad kasvuhoonegaaside heitkoguste mõju, kui ka kliimamuutustele vastupanuvõimelisi projekte, mis parandavad kohanemist kliimamuutuse mõjudega. Leevendamise ja kohanemise toetamine toimub EIP eri sektorite laenupoliitika raames, eriti seoses energia, transpordi, veemajanduse, reovee, tahkete jäätmete, metsanduse ning teadus-, arendus- ja uuendustegevusega.

Hellisheidi maapõueenergia rajatis, Island

Kliimameetmete laialdasem juurutamine

Kliimameetmeid võetakse EIP laenukltegevuses aina laiemalt arvesse. See tähendab, et kogu EIP rahastamine on kohandatud panga kliimameetmete strateegiaga. Tegelikult loimitakse kliimaeesmärgid sammhaaval kõikidesse EIP tehingutesse ning need on sisemiste protsesside lahutamatu osa.

EIP hindab kliimamuutust mõjutavaid projekte, et tagada nendes ELi ja rahvusvaheliselt tunnustatud kliimapoliitika nõuetega arvestamine ja nendele nõuetele vastavus, parima olemasoleva tehnoloogia kasutamine ning seega vähese CO₂-heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise majanduskasvu toetamine rakendusjärgus ja töötamisel. Pank on välja töötanud meetodid oma rahastatud projektide tekitatavate kasvuhoonegaaside heitkoguste mõõtmiseks ning hindab asjaomaste projektide võimet tekitada süsihappegaasi saastekvootide ülejääki.

Laialdasem juurutamine tähendab, et kogu EIP rahastamine on kohandatud panga kliimameetmete strateegiaga.

Ohustatumates sektorites uuritakse projekte, et tagada kliimaga seotud ohutegurite arvessevõtmine projektitsükli. Pank on ka kliimamuutusega kohanemise kaalutlused loiminud mitmesse oma eri sektorite laenupoliitikasse ning rahastab kohanemisprojekte, eelkõige veesektoris. Seda lähenemisviisi kasutatakse kogu EIP portfelli puhul. Pank võib aidata ka avaliku ja erasektori projektiteostajatel ette valmistada ja rahastada leevendamise- ja kohanemisprojekte tehnilise abi programmide kaudu. See edendab parimaid tavasid, annab poliitikasuuniseid ning tagab kasutoova suutlikkuse suurendamise.

Partnerlus

EIP ei tegutse selles vallas üksi. Probleem on üleilmne ning selle lahendamiseks tuleb teha koostööd üleilmselt. Pank teeb tihedat koostööd teiste ELi institutsioonidega, ELi valitsustega ja partnerriikidega ning teiste rahvusvaheliste ja kahepoolsete finantsasutustega. Pank on kogenud partner kliimainvesteeringute toetamisel Euroopas ja väljaspool ning aitab neid kiirendada. Ta kaasrahastab erasektori ettevõtete ja avaliku sektori vähese CO₂-heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisi projekte ning võib aidata vahendite mõju võimendada.

ELENA (European Local Energy Assistance – Euroopa kohaliku energia abi rahastu) algatusega aitavad pank ja Euroopa Komisjon ette valmistada suuri säästva energia investeeringuid linnades ja piirkon-

dades. Dasos Timberland Fund, Marguerite'i fond ja DIFI taastuenergiafond on näited paljudest fondidest, mis on loodud koos teiste institutsioonide ja erasektoriga, et pakkuda aktsiainvesteeringuid taastuenergia, energiatõhususe ja metsanduse valdkonnas. Ülemaailmse energiatõhususe ja taastuenergia fondi (GEEREF) eesmärk on investeerimine taastuenergiasse ja energiatõhususse säästva energia infrastruktuuri fondide kaudu arenevates ja üleminekuriikides. Seda on soovitanud EIP Grupp ning toetanud EL, Saksamaa ja Norra, samuti arenevate turgude investorid. Lisaks on kõik EIP süsinikufondid loodud koostöös teiste riiklike ja rahvusvaheliste finantsasutustega. Need on vaid mõned näited EIP kliimameetmete algatustest koos Euroopa ja rahvusvaheliste partneritega.

Investeeringud taastuvenergiasse ja energiatõhususse

Investeeringud taastuvenergiasse ja energiatõhususse on EIP energia-sektori laenudes kesksel kohal ning aitavad muuta Euroopa energiatar-ned säästvamaks, konkurentsivõimelisemaks ja kindlamaks.

Taastuvenergia ja energiatõhususe investeeringud on parim viis aidata Euroopa Liidul saavutada 2020. aastaks oma energia- ja kliimaeesmärgid. Nende eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 1990. aasta tasemega võrreldes 20%, suurendada taastuvenergia osakaalu energia lõpptarbimises 20% tasemeni ning suurendada energiatõhusust 20% võrra.

Taastuvenergia

EIP taastuvenergia laenud on viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud ning jõudsid 2010. aastal 6,2 mld euro tasemele. Taastuvenergia laenude osa EIP üldises energiaportfellis kasvas vähem kui 10%-lt 2006. aastal ligi 30%-ni 2009. aastal ja 34%-ni 2010. aastal. Suurem osa neist laenudest kulub tuule- ja päikeseenergia tootmise projektidele.

EIP poolt 2010. aastal toetatud investeeringute hulgas oli Enel Green Poweri (EGP) investeeringprogramm Itaalias, mis keskendub 840 megavati suuruse uue taastuvenergia võimsuse tagamisele väikeste ja keskmise suurusega tuuleparkide ja päikeseelektrijaamade rajamisega 50 eri kohas kogu Itaalias, aga suuremas osas riigi lõunaosas. EGP kolmeaastase investeeringu kogumaksumus on ligikaudu 1,26 mld eurot, millest ligi poole katab EIP.

EIP taastuvenergia laenud on märkimisväärselt kasvanud.

Eolicas de Mougueiras, Portugal

ELis kasvavad kiiresti investeeringud avamere tuuleparkidesse. 2010. aastal andis EIP 450 mln eurot laenu Põhjameres ligikaudu 30 km ulatuses Belgia ranniku ääres asuva Thortonbanki avamere tuulepargi teise ja kolmanda etapi ehitamiseks. Ehitus toimub aastatel 2011–2013 ning esmakordselt kasutatakse 6-megavattise võimsusega avamere tuuleturbiine. 48 turbiini koguvõimsus on 295 megavatti, mis tähendab, et kogu tuulepargi võimsus on 325 megavatti. Sellest piisab 600 000 elaniku energiaga varustamiseks ning see aitab ära hoida 450 000 tonni süsinikuheidet aastas. EIP laen oli osa 1,3 mld euro suurusest varaga tagatud rahastamispaketist, milles osales ka kaks ekspordikrediidiagentuuri ja seitse kommertsbanki. Ajakiri Project Finance International nimetas selle rahastamispaketi aasta parimaks taastuvenergia tehinguks.

Energiatõhusus

EIP energiatõhususe laenude maht kahekordistus aastatel 2008–2009 1,5 mld euronit ning jätkas

2010. aastal kasvu 2,3 mld euronit. Üldiselt arvestatakse energiatõhususe kaalutlusi kõikides panga hinnatud projektides.

Rumeenia pealinnas Bukarestis toetas EIP 2010. aastal linnavalitsust 70 mln euro suuruse laenuga, et rahastada remonditööd korruselamute energiatõhususe parandamiseks. See aitab soojustuse taastamise projekti abil vähendada hoonete energiatarbimist ligikaudu 50% võrra. Kui programm on täielikult rakendatud, ulatub kogu energiasääst ligikaudu 160 gigavatini aastas.

EIP ja Euroopa Komisjoni ühisalgatusega ELENA aidatakse kohalikel omavalitsustel koostada energiatõhususe või taastuvenergia projekte. Lähiaastail on kavas kaasata investeeringuteks rohkem kui kaks miljardit eurot. Barcelona provintsi oli eeskujuks, tehes ettevõtteid 500 mln euro maksumusega programmi jaoks, et paigaldada avalikele hoonetele päikesepaneelid ja suurendada energiatõhusust 280 gigavati võrra aastas ning vähendada CO₂ heitkoguseid 170 000–200 000 tonni võrra.

Projekt „Sunray Montalto di Castro Photovoltaic“

Itaalias Montalto di Castros toetati 98 mln euro suuruse laenuga kahe fotogalvaanilise elektrijaama ehitust ja käitamist. Nendes kasutatakse jälgimisüsteemi, mis järgib päikese suunda päeva jooksul ja annab kuni 25% rohkem energiat kui fikseeritud süsteemid. Taastuvenergia investeeringuid rahastatakse projektiteostaja emiteeritud võlakirjadest eriotstarbelise vahendi kaudu. EIP osales aktiivselt tehingu väljatöötamisel ning teda loetakse tuumikrahastajaks, sest ta ostis pooled võlakirjadest. Tehing on juba väga suureks eeskujuks institutsionaalsetele investoritele. Ajakiri Project Finance International nimetas selle tehingu aasta parimaks võlakirjatehinguks.

Sunray Montalto di Castro päikeseenergiajaam, Itaalia

Süsinikdioksiidi saastekvootidega kauplemise rahastamine ja süsinikdioksiidi säilitamine

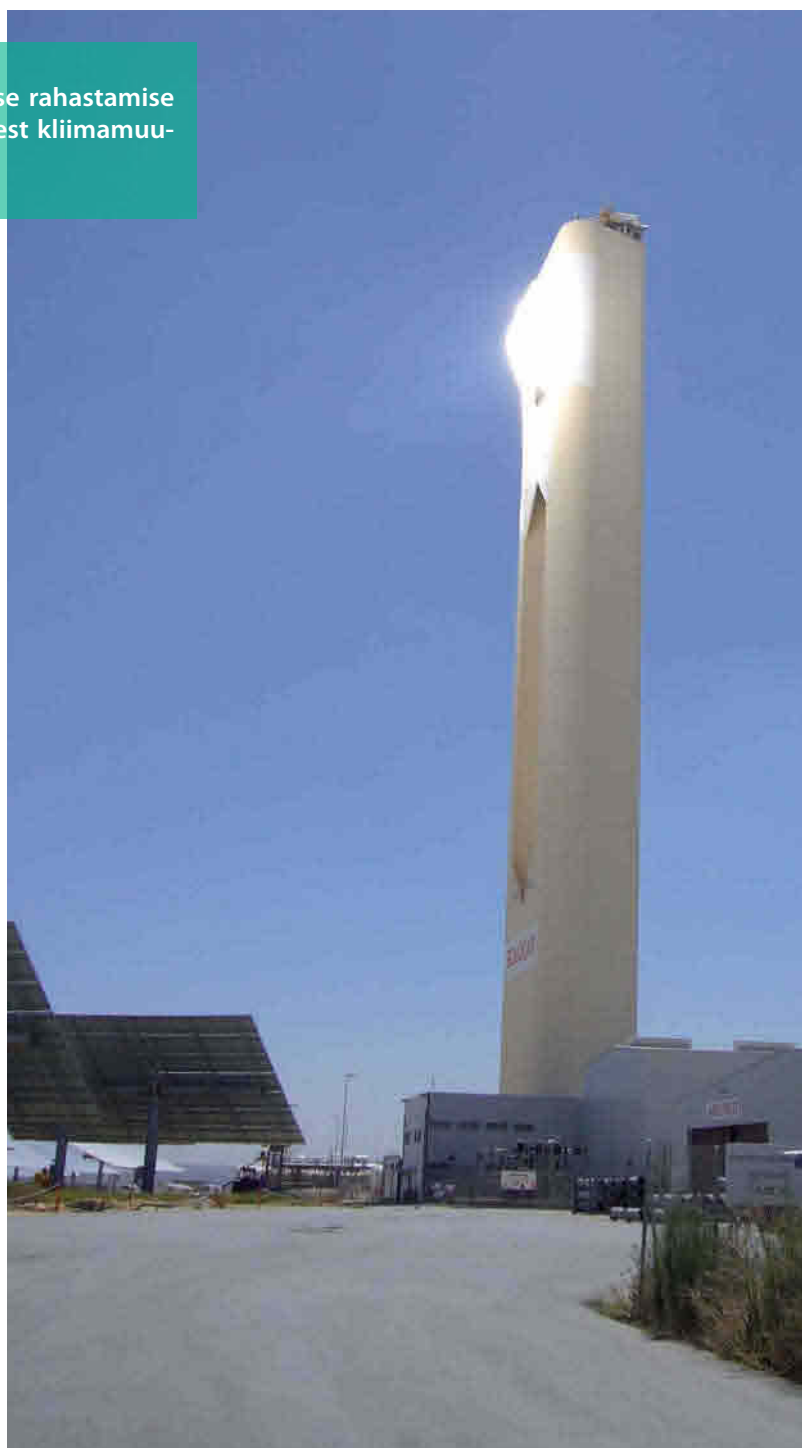
Süsinikdioksiidi saastekvootidega kauplemise rahastamise algatused on lahutamatu osa EIP lahendustest kliimamuutuse põhjustatud probleemidele.

1997. aastal allkirjastasid tööstusriigid Kyoto protokoll ning võtsid sellega kohustuse vähendada oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Ent neil on lubatud täita oma eesmärgid, rahastades kasvuhoonegaaside vähendamist ka mujal maailmas. Sellest said alguse süsinikdioksiidi saastekvootidega kauplemise turud, kus kaubeldakse kasvuhoonegaaside heitkoguste õigustega. Lisaks rajas EL 2005. aastal Euroopa heitkogustega kauplemise süsteemi. 2008. aastal võttis EL kohustuse vähendada 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid 20% võrra võrreldes 1990. aasta tasemega.

EIP roll süsinikdioksiidi saastekvootidega kauplemise rahastamisel

Pank on loonud rea turupõhiseid instrumente, et edendada süsinikdioksiidi saastekvootidega kauplemist koostöös teiste avaliku ja erasektori finantsasutustega riigi ja rahvusvahelisel tasandil. Osaledes süsinikufondi toetamises, edendab EIP nii avaliku kui ka erasektori kapitali kasutamist, et toetada vähese CO₂-heiteta projekte.

EIP kaasrahastatud süsinikufondid keskenduvad peamiselt süsinikuturu vähemarenenud valdkondadele. Need fondid ostavad keskkonnahoidlike investeeringutega kokkuhoidud süsinikdioksiidi heitkoguste kvoote, et müüa need edasi riikidele ja ettevõtetele, mis vajavad neid oma heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamiseks. Sel viisil aitavad fondid neil täita süsinikdioksiidi heitkogustega seotud kohustusi ELi ja rahvusvahelisel tasandil, eelkõige ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ja rahvusvaheliste lepingute alusel. Lisaks aitavad need toetada ülemineku- ja arenevaid riike vahendite hankimisel CO₂-heite vähendamise investeeringute jaoks.

Tornelektrijaam, Solucar, Hispaania

Eriotstarbeliste eesmärkide, ülesehituse, piirkondliku rõhuasetuse ja osalistega on kõik EIP rahastatud süsinikufondid mõeldud selleks, et suurendada turu mahtu ning täiendada erasektori osalisi süsinikuturul, mitte neid sealt tõrjuda. EIP süsinikufondi algatused ennetavad ka turumuutusi ning edendavad kindlustunnet õigusraamistiku suhtes, eriti pärast 2012. aastat, kui Kyoto protokoll lõpeb. Sel viisil aitab pank toetada projekte ja turge, mida muidu ei oleks välja töötatud.

EIP kaasrahastatud süsinikufondid

EIP ja EBRD löid mitmepoolse süsihappegaasi saastekvootide fondi (MCCF), et arendada süsinikuturgu riikides alates Kesk- ja Ida-Euroopast kuni Kesk-Aasiani. Eesmärk on aidata neil riikidel täita kohustuslikke ja vabatahtlikke heitkoguste vähendamise eesmärgi. Fondi kogutud 208,5 mln eurot kasutatakse peamiselt projektipõhiste süsinikdioksiidi heitkoguste jaoks, aga ka keskkonnahoidlikeks investeerimiskavadeks.

EIP ja KfW ühise süsinikdioksiidi saastekvootide ostukava esimese osamakse eesmärk on aidata ELi väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid, mis peavad vastama ELi heitkogustega kauplemise kavale. Programmi teise osamaksega toetatakse projekte, mis viiakse ellu vaeseimates ja vähim arenenud riikides. EIP ja KfW II süsinikuprogramm hõlmab nii Kyoto kui ka Kyoto-järgseid heitkoguste kvote. Kahe osamakse kogueelarve on ligikaudu 190 mln eurot.

Süsinikufond Post-2012 Carbon Fund on EIP ja veel nelja avaliku sektori finantsasutuse välja töötatud algatus, et suurendada kindlustunnet õigusliku korra kehtestamisel pärast Kyoto protokoll. Fondi eelarve on 125 mln eurot ning see on esimene omataoline. See on juba aidanud arendada mitmeid projekte Aasias, Aafrikas ja Ladina-Ameerikas, ostes süsinikdioksiidi saastekvoot, mis tekivad tuuleenergia kasutamise, parema jäätmemajanduse ja energiatõhusate tehnoloogiate kaudu.

Süsinikdioksiidi saastekvoodid Eestist ja Leedust

EBRD ja EIP mitmepoolne süsihappegaasi saastekvootide fond otsustas 2010. aastal osta süsihappegaasi saastekvoot mitmelt tuulepargilt, mida haldab OÜ Nelja Energia. See on taastuvenergia ettevõtte, mis kuulub täielikult Fre-energy ASile, mis on juhtiv Eesti taastuvenergia investor Ida-Euroopas. Ostulepingu alusel omandab fond süsihappegaasi saastekvoot, mis tulenevad Eestist ja Leedus asuvast kuuest tuulepargist koguvõimsusega 76 megavatti.

Koostöös Maailmapangaga lõi EIP Euroopa süsihappegaasi saastekvootide fondi (CFE), mille eesmärk on abistada ELi liikmesriike ja Euroopa erasektorit. 50 mln euro suuruse kapitaliga omandab fond heitkoguste saastekvootide projektidest, mis on abikõlblikud Kyoto protokollil paindlike mehhanismide alusel, mis vastavad ELi heitkogustega kauplemise süsteemile. Lisaks võib CFE investeerida kuni 20% oma kapitalist keskkonnahoidlikeks investeerimiskavadesse.

Esimene süsinikufond prantsuskeelses Aafrikas ja esimene koos EIP-ga asutatud riiklik fond Fonds Capital Carbone Maroc toetab puhta arengu mehhanismi projekte, omandades süsinikdioksiidi saastekvoote ajavahemikul 2008–2017. Fondi väärtus on 300 mld Maroko dirhemi (üle 26 mln euro).

Süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine

EIP teeb tihedat koostööd Euroopa Komisjoniga, et toetada süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise projektide näidisprogrammide mehhanisme Euroopas ja väljaspool.

2010. aastal sai alguse koostöö EIP ja komisjoni vahel maailma suurima investeerimisprogrammi rakendamiseks vähese CO₂-heitega ja taastuvenergia näidisprojektidesse investeerimiseks. See algatus

nimega NER300 pakub olulist finantstoetust vähemalt kaheksale projektile, mis hõlmavad süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogiaid, ning vähemalt 34 projektile, mis hõlmavad uenduslikke taastuvenergia tehnoloogiaid. Eesmärk on edendada vähese CO₂-heitega majandusarengut Euroopas, luues uusi keskkonnahoidlikke töökohti ning aidates saavutada ELi kõrgeid kliimamuutuse eesmärke.

Esimene konkursikutse, mis avaldati novembris, tähistas NER300 algatuse rakendamise algust. Nimetus NER300 tuleneb sellest, et seda rahastatakse 300 miljoni saastekvoodi müügist ELi heitkogustega kauplemise süsteemi uute osalejate reservis (*New Entrants Reserve* ehk NER). Praeguste heitkoguste turuhindadega on algatuse väärtus ligi 4,5 mld eurot, mis teeb sellest maailmas suurima taolise programmi. Programmiga võimendatakse investeringuid kokku üle 9 mld euro väärtuses.

EIP süsinikufondid suurendavad kindlustunnet õigusraamistiku suhtes.

Helios Bay päikeseenergiajaam Uus-Kaledoonias, Prantsusmaa

Linnade säästvaks muutmine

Linnade keskkonnahoidlikuks ja säästvamaks muutmine on kliimameetmete keskmes.

Øresundi sild, Taani -Rootsi

2010. aastal andis EIP 14,7 mld eurot laenu, et muuta Euroopa linnad säästvamaks, investeerides linna-uendusse, linnatransporti ja haiglatesse.

JESSICA linnadele

Säästev linnaarendus on algatuse JESSICA (Euroopa ühine toetus linnapiirkondade jätkusuutlikele investeeringutele) põhieesmärk. Algatuse töötasid välja Euroopa Komisjon ja Euroopa Investeeringupank koostöös Euroopa Nõukogu Arengupangaga. JESSICA kaudu antakse liikmesriikidele võimalus kasutada osa oma struktuurifondide toetustest selleks, et teha tagasimaksmisele kuuluvaid investeeringuid projektidesse, mis moodustavad säästva linnaarenduse integreeritud kavade osa. Need investeeringud, mis võidakse teha kapitali, laenude

või garantiidena, antakse projektidele linnaarengufondide ja osalusfondide kaudu.

2010. aasta lõpuks oli sõlmitud 15 osalusfondi lepingut kokku enam kui 1,5 mld euro mahus. Üks neist oli Kreekas asutatud osalusfond: 258 mln euro suuruse lepingu sõlmis majandusministeerium, mis koos EIP ja Kreeka kohalike omavalitsustega teeb kindlaks abikõlblikud linnaprojektid. Šotimaal investeeritakse JESSICA fondi kaudu 50 mln Inglise naela ettevõtlus- ja transpordikeskuste taastamise ning eluasemete keskkonnahoidlikumaks muutmisse. Taastamistööd hõlmavad mahajäetud paikade uuendamist, et luua uusi äripindu, traadita side tehnoloogia piirkondi, suurendada sotsiaalmajade energiasäästu ning koostada tõhusamaid transpordikavasid. 2010. aastal sai Leedust esimene riik, kus JESSICA vahendid vahendajatele välja maksti ning eraldati teatavatele linnauuendusprojektidele.

Puhas transport

Keskkonnasõbralik ühistransport on linnade säästvuse suurendamiseks väga oluline. Edendades üleminekut eratranspordilt ühistranspordile ning vähendades liiklusummikuid, ei edenda ühistranspordi investeeringud mitte ainult õhukvaliteeti ega vähenda mürataset, vaid aitavad lahendada ka kliimamuutusega seotud probleeme, suurendades energiatõhusust ja piirates kasvuhoonegaaside heitkoguseid. EIP ühistranspordi projektide laenuvad Euroopa Liidus ulatusid 2010. aastal 8,5 mld euron.

Keskkonnasõbralik ühistransport on linnade säästvuse suurendamiseks väga oluline.

Stockholmis kahekordistub alates 2018. aastast pendelrongide võimsus tänu uue allmaaraudteeliini ehitamisele, mida EIP osaliselt rahastab. Pank annab 600 mln eurot Citybanani projektile, mis hõlmab pendelrongi tunnelit Stockholmi kesklinna all. Projekti käigus rajatakse uus 6 km pikkune tunnel vana linna alla, kaks uut metroojaama ja raudteesild. Projekt vähendab olemasoleva linna läbiva raudteeliini koormust, võimaldades laiendada piirkondlikku ja riiklikku rongiliiklust. Ühistransport muudetakse atraktiivsemaks, püüdes tööle ja koju sõitjaid seda kasutama innustada ning luues olulist keskkondlikku kasu. Citybanan on ka ELi prioriteetne üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) projekt ning osa Põhja-maade kolmnurga kavast, millega ajakohastatakse maantee-, raudtee- ja meretranspordi infrastruktuuri Soomes ja Rootsis.

EIP rahastatud linnatranspordi- ja raudteeinvesteeringud ei piirdu ELi liikmesriikidega. Näiteks Vietnamis andis pank kaks laenu kokku 223 mln euro ulatuses, et toetada metrooliinide projekte Hanois ja Hồ Chí Minh linna. Ühistranspordisüsteemid neis linnades aitavad vähendada saastet ja kütusetarbimist, tagades usaldusväärse, kiire ja keskkonna-

hoidliku rongiteenuse liinidel, kus varem sõitsid vaid maaapealsed transpordivahendid. See parandab paljude inimeste liikuvust ning vähendab liiklusummikuid. Seni on EIP rahastanud ligikaudu 80 metrooprojekti Euroopa Liidus ja kümnet väljaspool ELi.

Jäätmemajandus kui võimalus

Tahkeid olmejäätmeid tekib 27 ELi liikmesriigis aastas keskmiselt 525 kg inimese kohta. Ühest küljest avaldab nende jäätmete ebapiisav käitlus otsest kahjulikku mõju elukvaliteedile, rahvatervisele, keskkonnale ja kliimamuutusele. Teisest küljest kaotatakse jäätmetega potentsiaalselt väärtuslikke ressursse materjali ja energia näol, mille taaskasutamisel, ringlussevõtmisel ja taastamisel võib saavutada olulist puhaskasu. Seepärast ei ole tahket jäätmete käitlemine mitte üksnes keskkonna ja tervishoiu probleem, vaid on ka keskkonnahoidliku majanduse saavutamise võimalus. Panga laenudega toetatakse jäätmete ärahoidmist ja taaskasutamist ning kapitaliinvesteeringuid pärast põhilist ringlussevõtmist (näiteks energiakasutusega põletustehastes ning mehhaanilise või bioloogilise töötlemise tehastes) tekkivate jääkjäätmete töötlemise rajatistesse, samuti eraldi kogutud jäätmete töötlemise rajatistesse. Kokku andis EIP sellistele projektidele 2010. aastal laenu 89 mln eurot.

Renault' elektriautod, Prantsusmaa

GINKGO fond Luxembourgis

Kohalikud omavalitsused otsivad alternatiivseid rahastamisallikaid, et katta suured kulud, mis kaasnevad reostatud paikade puhastamisega. 2010. aastal investeeris EIP 15,6 mln eurot GINKGO fondi, mis on Luxembourgis registreeritud erakapitalifond, mis omandab mahajäetud paiku Prantsusmaal ja Belgias ning puhastab ja müüb need või esmalt taasarendab need energiatõhusate elamute, kontorite ja ärihoonetega.

Soomes Lahtis andis EIP 75 mln eurot linna energiaettevõttele Lahti Energy, et ehitada üks maailma kõige tänapäevasemaid tehaseid jäätmetest sooja ja elektri tootmiseks. Lahti Energy on rahvusvaheline tippkeskus sooja ja elektri koostootmise tehnoloogia vallas ning kasutab soojust tootlikult, pumbates selle kaugküttevõrku. Kasutades Lahtis ja Helsingis asuvate ettevõtete ja majapidamiste jäätmeid kütusena, töötleb tehas aastas 250 000 tonni jäätmeid, tootes 90 megavatti soojust ja 50 megavatti elektrit. Seda on oluliselt rohkem kui olemasolevates tehastes tänu uuele gaasistamise ja kõrge temperatuuril põletamise ning auru kõrgsurve protsessile.

Tervishoid linnades

2010. aastal andis EIP laenudena kokku 2,7 mld eurot 14 linna haiglale ELis. EIP haiglate rahastamine edendab sotsiaalset ja linnakeskkonda ning toetab jätkusuutlikke kogukondi. Panga laenudega aidatakse laenuvõtjatel pakkuda kõige tänapäevasemaid tervishoiuvahendeid projektides, mis aitavad kaasa kohalikule majandusele ja linnauuendusele. Nendel haiglatel on sageli ülikoolidega seotud uurimiskeskused.

EIP andis 325 mln eurot Leuveni ülikoolile ning selle ülikooli haiglale Gasthuisbergi arstiteaduse ülikoolilinnaku ehitamiseks ja rajamiseks, mis on esmaklassiline meditsiini- ja ülikoolikeskus, kus tagatakse ühes asukohas akuutne ravi, haridus ja uurimistöö.

Kliimamuutusega kohanemine

Seni maailma veemajandussektorile suurima laenuraha pakujana on EIP tulevaste laenuühingute puhul seadnud põhieesmärkideks lõimitud veeressursside majandamise ning kliimamuutusega kohanemise.

Aina sagenevad äärmuslikud ilmastikutingimused on avaldanud tõsist mõju mageveevarude kättesaadavusele ja kvaliteedile, tekitades veega seotud loodusõnnetusi, sealhulgas põudasid ja üleujutusi. Ennetav ja ettevaatav kohanemine kliimamuutuse tagajärgedega on tõhusam ja vähem kulukas kui möödapääsmatud viimase hetke hädaabimeetmed. Seepärast on nende projektide eesmärk, mida pank veesektoris rahastab, säilitada mageveevarud, tagada jätkusuutlik veemajandus, kaitsta mere- ja rannikualasid ja kasutada teisi kohandusmeetmeid.

2010. aastal ühines EIP üleilmse finantsasutuste, kommunaaletevõtete, ühingute, uurimisasutuste ja valitsusväliste organisatsioonide võrgustikuga Global Water and Adaptation Action Alliance.

Kogu maailm

Enamik jooksvaid EIP rahastatud kohandamisprojekte asetseb Euroopa Liidus. 2010. aastal andis pank 20 mln eurot Küprosel Limassoli ringkonna kanalisatsiooni- ja kuivendussüsteemi laiendamiseks, mis hõlmas sadevee kuivenduskollektorite ehitust.

Venemaal on EIP koos NIB, EBRD ja IFC-ga rahastanud Peterburi tulvatõkke ehitust. 25 km pikkune tulvatõke Neeva jõe suudmes kaitseb Peterburi linna ja selle viit miljonit elanikku. Liikuv tõke kaitseb suuremate üleujutuste ohu eest, mis on linna

Vee- ja kanalisatsioonistrateegiate lõimimine suurendab kliimamuutustele vastupanuvõimet.

Edela piirkonna reoveepuhastusjaam, Peterburi, Venemaa

kimbutanud selle asutamisest alates, aga kõige sagedamini viimastel kümnenditel. Kogumaksusega üle 500 mln euro on see üks maailma suurimaid tulvatõkkerajatisi. EIP nõustab lisaks projekti tehnilistes, tegevuse ja keskkonnaga seotud küsimustes.

Tihedas koostöös Euroopa Komisjoni ja teiste finantsasutustega rahastab EIP ka kogu maailma arenevates riikides ja arengumaades asetsevaid kohandamisprojekte. 2010. aastal tegi EIP koostööd ÜRO inimasutuse keskusega UN-HABITAT Victoria järve ümbritsevate riikide – Burundi, Kenya, Rwanda, Tansaania ja Uganda – piirkondliku projekti ettevalmistustes. Vee- ja kanalisatsioonistrateegiate lõimimine peaks aitama suurendada kliimamuutustele vastupanuvõimet selles tundlikus piirkonnas ning säilitada järve olulist funktsiooni levila ja veeressursina tulevikus. Pank juba rahastab vee- ja kanalisatsioonitöid Uganda pealinnas Kampalas ning kavandatud on täiendavad laenud kohandamisprojektidele Mwanzas Tansaania ja Kisumus Kenyas.

Partnerlus maailmaga

Moma Titanium,
Mosambiik

Tuulepark, Maroko

- ↳ Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid
- ↳ Vahemere maad
- ↳ Idapoolsed partnerriigid
- ↳ Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riigid, ÜMT-d ja Lõuna-Aafrika
- ↳ Aasia ja Ladina-Ameerika
- ↳ Kesk-Aasia riigid

Laenudega summas 8,8 mld eurot pakub EIP väljaspool ELi olulist finantstoe-tust projektidele ELi partnerriikides.

Enamik panga rahastamistehinguid väljaspool Euroopa Liitu toimuvad ELi eelarvetagatise alusel, mis on sätestatud EIP tegevuse nii-öelda välismandaatides maailma eri piirkondades. EIP teeb tihedat koostööd ELi institutsioonidega, ELi ja partnerriikide valitsustega ning teiste rahvusvaheliste või kahepoolsete finantsasutustega ning on välja töötanud pikaajalised suhted ettevõtlussektoriga kogu maailmas.

2010. aastal suutis EIP säilitada kõrge laenuandmis-taseme kõikides piirkondades, jättes samal ajal vähehaaval kõrvale täiendavad meetmed, mida võeti majandus- ja finantskriisi ajal. Pank on endiselt suurim rahvusvaheline rahastaja ELi kandidaatriikides

ja potentsiaalsetes kandidaatriikides. Laenumaht oli taas rekordilisel tasemel 2,6 mld eurot Vahe-mere piirkonna riikides ning ligikaudu kolm korda suurem – 631 mln eurot – idapoolsetes partnerrii-kides. Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani (AKV) piirkonna riikides hoogustus laenuandmine uuendatud mandaadi alusel, mida tagati liikmesriikide garantiiga. Kliimameetmetele anti 50% suurem kapitalisüst energiasäästvuse ja varustuskindluse rahastu raames, millega toetatakse ELi naaberriike, AKV-riike ja Lõuna-Aafrikat, samuti Aasiat ja Ladina-Ameerikat.

EIP tulevase välistegevuse kujundamine

Panga ELi-välise tegevuse vaheülevaate järel avaldas sõltumatu tarkade korralduskomitee, mille esimees oli endine IMFi tegevdirektor Michel Camdessus, 2010. aasta alguses oma hindamisaruande. Selle alusel koostati järgnev Euroopa Komisjoni et-

tepanek, mis sisaldab kavatsust aktiveerida kahe miljardi euro suurune vabatahtlik mandaat kliimamuutuse vastaseks võitluseks. Lisaks tegi komisjon ettepaneku, et piirkondlike eesmärkide praeguse süsteemi ELi garantii alusel toimuvateks tehinguteks võib asendada horisontaalsete eesmärkidega ning et rohkem rõhku võib panna EIP rahastamise arenguaspektidele. Komisjon tegi lisaks ettepaneku, et tuleks aktiveerida EIP välismandaat Liibüa, Iraagi ja Kambodža jaoks. Ettepanekute alusel toimus Euroopa Parlamendis ja nõukogus kogu 2010. aasta vältel arutelu. Lõppotsust oodatakse 2011. aastal.

Lisaks välismandaatide vaheülevaatele vaadati 2010. aastal läbi ka Cotonou leping, mis on olnud AKV-riikides panga tegevuse raamistikuks. Pank on olnud AKV-riikide piirkonnas arengupartner üle neljakümne aasta, andes laenu ligikaudu 12,5 mld eurot, et toetada üle 1000 projekti 70 riigis. Uuendatud mandaat võimaldab EIP-l laiendada oma tegevust Sahara-tagusesse Aafrikasse, aga tunnustab ka esmakordselt kliimamuutust kui EL-AKV partnerluse üht põhiküsimust.

Ehkki pank püüab saavutada kindlaid eesmarke igas maailma piirkonnas, on paljudel riikidel, kellega EIP teeb koostööd väljaspool ELi piire, sarnased probleemid infrastruktuuri vajaduste rahuldamisel, säästva majanduskasvu aluse tagamisel ning kliimamuutuse vastasel võitlusel.

Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid

EIP annab laene ja tagatise ELi kandidaatriikides (Horvaatia, Türgi, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Montenegro ja Island) ning potentsiaalsetes kandidaatriikides (Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Serbia ja Kosovo ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1244 (1999) alusel). Panga tegevuse aluseks on Euroopa Liidu poolt antud välislaenu mandaat ja panga enda ühinemiseelse abi rahastamisvahend.

EIP laenud Lääne-Balkanil ulatusid 2010. aastal kokku 1,4 mld euronit. EIP on piirkonnas suurim rahvusvaheline rahastaja. Alates 2001. aastast, mil pank selles piirkonnas taas tegutsema hakkas, antud laenu kogumaht on 7,3 mld eurot. Serbia on 690 mln euroga olnud suurim EIP rahaliste vahendite saaja Lääne-Balkanil. Suurt osa vahenditest kasutati üleeuroopaliste võrkude ehitamiseks. 2010. aastal asutati ka EIP esimene piirkondlik kontor Belgradis, mille pidulik avamine toimus novembris.

EIP on Lääne-Balkanil suurim rahvusvaheline rahastaja.

Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid

2010. aastal antud laenud (miljonit eurot)	Summa	sh riskikapital
Türgi	1 935	30
Serbia	690	
Horvaatia	511	
Bosnia ja Hertsegoviina	72	
Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik	52	
Albaania	51	
Montenegro	49	
Kokku	3 360	30

Vahemere maad

2010. aastal antud laenud (miljonit eurot)	Summa	sh riskikapital
Egiptus	906	
Alžeeria	500	
Tuneesia	498	
Maroko	420	
Süüria	185	10
Piirkondlikud	31	7
Liibanon	7	
Gaza-Läänekallas	5	5
Kokku	2 552	22

2010. aastal küündisid EIP uued laenud Türgile 1,9 mld euron. Tegevus juhendus peamiselt vajadusest võidelda üleilmse majandus- ja finantskriisiga ning toetada arukat ja jätkusuutlikku kasvu. Kriisi puhkemisest saadik on EIP toetanud Türgi majandust, tugevdades riigis eelkõige VKEde sektorit, mille osa moodustas 2010. aastal vahendajapankadele antud laenudest 910 mln eurot.

Majandusliku arengu toetamine Vahemere piirkonnas

EIP suurendas jõuliselt oma toetust Vahemere piirkonna partnerriikidele Euroopa-Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastu FEMIP kaudu, mis on panga rahastamisharu selles piirkonnas. Suurendades oma tegevuse mahtu 2010. aastal rekordilise 2,6 mld euro tasemele, kinnitas FEMIP oma partneritele, et ta suudab aidata neil ajakohastada avaliku sektori poliitikat üleilmse majanduskriisi ajal, ning kindlustas oma positsiooni juhtiva arenguinvestorina Vahemere piirkonnas. Teised prioriteetsed sektorid on transport ja veemajandus, tööstus ja erakapitali tehingud ning inimkapitali sektor.

FEMIP on alates loomisest 2002. aasta oktoobris andnud rohkem kui 12,7 mld eurot, et toetada moderniseerimist Vahemere piirkonna partnerriikides,

ning aidanud piirkonnas luua ja säilitada töökohati. Erasektori toetus oli jätkuvalt märkimisväärne, moodustades 55% kõikidest sõlmitud projektidest. Lisaks laenumahu kasvule lõi FEMIPi tegevus märkimisväärset lisandväärtust, kehtestades eelkõige kompleksse rahastamiskorra, nagu avaliku ja erasektori partnerlused, projektide rahastamine või suurema riskiga tehingud kui tavaliselt panga poolt lubatud. 2010. aastal kaasrahastati 74% tehingutest piirkonnas (kokku ligikaudu 1,9 mld euro ulatuses) koos partnerinstitutsioonidega, tekitades seega olulist koostoimet. Tehnilise abi tehingud ulatusid 2010. aastal 14,2 mln euron.

Tangieri sadam, Maroko

Venemaa ja idapoolsed naabერიigid

2010. aastal antud laenud (miljonit eurot)	Summa
Vene Föderatsioon	250
Moldova	185
Gruusia	175
Ukraina	16
Armeenia	5
Kokku	631

Peakollektori ehitus, Peterburi, Venemaa

Idapoolsed partnerriigid

2010. aastal ulatus EIP laenumaht idapoolsetes partnerriikides 631 mln euroni, mis oli 2009. aastaga võrreldes peaaegu kolm korda suurem. Tihedas koostöös EBRDga rahastab pank nendes riikides projekte laenudega 3,7 mld euro suuruse mandaadi alusel ajavahemikuks 2007–2013. Lisaks ELi mandaadile asutas EIP oma 1,5 mld euro suuruse laenu- ja tagatiste idapartnerlusrahastu omal riisikol ELi investeringuteks asjaomastes riikides. Pool rahastamise mahust kulus 2010. aastal energiasektorile, samal ajal kui teised valdkonnad keskendusid vee- ja transpordiprojektidele, põllumajandustööstusele ja VKEde krediitliinidele. 2010. aasta detsembris käivitas pank uue tehnilise abi rahastu – idapartnerluse tehnilise abi sihtfond (EPTATF), mille eesmärk on suurendada tehingute mõju ning kiirendada projektide edukat rakendamist piirkonnas.

Kesk-Aasia

EIP rahastamistingimustele vastavate Kesk-Aasia riikide (Kasahstan, Kõrgõzstan, Tadžikistan, Türgmenistan ja Usbekistan) seas oli Kasahstan teine riik, mis allkirjastas 2010. aastal raamlepingu (Tadžikistaniga sõlmiti leping 2009. aastal). Kolm projekti kogusummas 328 mln eurot on heaks kiidetud vee-, energia- ja kliimameetmete sektoris. Pank ja Kõrgõzstan allkirjastavad raamlepingu 2011. aasta alguses, samal ajal kui jätkatakse pingutusi lepingute sõlmimiseks Türgmenistani ja Usbekistaniga.

Moma Titanium, Mosambiik

EIP on olnud AKV-riikide piirkonnas arengupartner üle neljakümne aasta.

AKV-riigid ja Lõuna-Aafrika

Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikides toetab EIP enamasti algatusi, mis edendavad erasektori arengut, näiteks VKEde investeeringuid. Lisaks paneb ta rõhku ka laiaulatuslikule tootmisinfrastruktuurile, sealhulgas taastuvenergia projektidele, energiatõhususe algatustele ja teistele projektidele, mis arvestavad kliimamuutuse kaalutlusi. Majandus- ja finantskriisi keskel üritab EIP leida kindlaid investeeringuid, mis toovad kasu vaesimatele ja toetavad säästvat arengut.

EIP tehinguid rahastatakse ELi liikmesriikide eelarvetest investeerimisrahastu kaudu koos panga omavahenditest omal riisikol antud laenudega. Investeerimisrahastu alusel sõlmitud laenulepingute maht ulatus 2010. aastal 374 mln euron. Panga oma vahenditest anti 2010. aastal täiendavad 598 mln eurot AKV projektidele. Eraldi mandaadi alusel andis pank 50 mln eurot laenu Lõuna-Aafrika Vabariigile.

Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riigid, ÜMT-d ja Lõuna-Aafrika

2010. aastal antud laenud (miljonit eurot)	Summa	sh riskikapital
Aafrika	738	182
Lääneosa	279	82
Idaosa	260	40
Lõunaosa ja India ookean	145	5
Multiregionaalne	45	45
Kesk- ja ekvatoriaalosa	10	10
Kariibi mere piirkond	48	7
Vaikse ookeani piirkond	9	9
Piirkondlik AKV	162	162
ÜMT	15	15
AKV-ÜMT kokku	972	374
Lõuna-Aafrika	50	

Aasia ja Ladina-Ameerika

2010. aastal antud laenud (miljonit eurot)	Summa	
Ladina-Ameerika	499	
Brasiilia	420	
Mehhiko	79	
Aasia	723	
Hiina	500	
Vietnam	223	
Kokku	1 222	

Majanduskoostöö Aasia ja Ladina-Ameerikaga

2010. aastal andis EIP Aasiale ja Ladina-Ameerikale (ALA riigid) laene 1,2 mld eurot. Investeeringud Aiasse moodustasid ligikaudu 723 mln eurot, samal ajal kui Ladina-Ameerikas anti laene 499 mln euro ulatuses. Kehtiva mandaadi alusel võib EIP

anda kuni 3,8 mld eurot Aasias ja Ladina-Ameerikas ajavahemikul 2007–2013. Panga antud laenud ALA riikides on osa ELi majanduskoostöö strateegiast nende riikidega. See keskendub sellele, et EL osaleb välismaiste otseinvesteeringute ning tehnoloogia- ja oskusteabe siirde kaudu, aga hõlmab ka keskkonnakaitset, eriti kliimameetmete projekte ning projekte, mis aitavad kaasa energiakindlusele.

Hanoi metroo, Vietnam

Uus Hiina kliimameetmete raamlaen

2010. aasta detsembris sõlmiti Hiina jaoks uus 500 mln euro suurune kliimameetmete raamlaen pärast esimese 2007. aastal sõlmitud laenu edu, sest EIP toetab jätkuvalt riiki tema võitluses kliimamuutusega. Esimese 500 mln euro suuruse laenuga aidati ellu viia arvukalt projekte, sealhulgas metsastamisprogramme, tuuleparke, väikseid hüdroenergia kavasid ning energiatõhususe ja saaste vähendamise investeeringuid tööstuspiirkondades. See tehing on üks EIP kõige tõhusamatest laenudest, arvestades kasvuhoonegaaside heitkoguseid, ning sellega hoiatakse hinnangute kohaselt kokku täiendavalt kaks miljonit tonni CO₂ igal aastal, kui kõik allprojektid on töösse rakendatud.

Ühistegevus Euroopa Komisjoni ja teiste rahvusvaheliste finantsasutustega

Lahtiste uste päevad,
8. Euroopa regioonide
ja linnade nädal

Euroopa Liidu finantsasutusest on EIP Grupp vastavalt ELi eelarvele üks kahest ELi poliitikat toetavate investeeringute rahastamise allikast.

Selliste pikaajaliste tootlike investeeringute jaoks on mõlemal rahastamisliigil – toetustel ja laenudel – oma erijooned ja eelised. EIP Grupi ja komisjoni välja töötatud ühised algatused kehtiva finantsraamistiku (2007–2013) alusel on näidanud, et neid kahte vahendit saab kombineerida, et saavutada suurem võimendusefekt. ELi regionaalpoliitika on üks valdkondi, kus see on toimunud, samuti uuen-
dus ja transport.

Regionaalpoliitika

ELi regionaalpoliitika eesmärk on vähendada eba- võrdsust majanduslikult tugevate ja nõrgemate piirkondade vahel ning kasutada olemasolevaid vahendeid optimaalselt. Regionaalpoliitikaga rõ- hutatakse vajadust kooskõlastada kättesaadavaid ELi, riigi ja piirkondlikke rahastamisvahendeid piir- kondliku lõimumise edendamiseks. Sellega seoses on EIP Grupil oluline roll, mida näitavad uued ühi- sed algatused Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide või piirkondadega.

Praegune 2007.–2013. aasta programmitöö pe- rioid ELi ühtekuuluvuspoliitika jaoks on andnud EIP-le ja EIfile varasemast olulisema rolli kavanda- misel ja programmide koostamisel, sealhulgas teh- nilise abi projektide koostamisel, projektide hinda- misel ning finantsplaneerimisel ja -kontrollil. Mitu ühisalgatust, mis on otse seotud ühtekuuluvuspo- liitikaga, nt JASPERS, JESSICA, JEREMIE ja JASMINE, aga ka riskijagamistahendid, nagu riskijagamisra- hastu ja laenu tagamistahend, millega saavutata- se teisi ELi eesmärgi, on aidanud tugevdada part- nerlust komisjoniga.

Neli J-i

JASPERS, JESSICA, JEREMIE ja JASMINE, niinime- tatud neli J-i, on selle tugevdatud partnerluse tu- lemus. Need on kõik ühisalgatused, milles kombi- neeritakse EIP Grupi ja Euroopa Komisjoni rahalised vahendid ja inimressursid.

JASPERS on ühisabi projektide toetamiseks Euroo- pa piirkondades ning seda juhivad EIP ja kaasraha- stavad komisjon, EBRD ja KfW. See on keskendunud struktuurifondidest abi saavate riikide abistamisele, et koostada nõuetekohaseid infrastruktuuri ettepa- nekuid, ning annab tehnilist abi.

Ühistranspordiprojekt Hamburgis, Saksamaa

JESSICA on Euroopa ühine toetus linnapiirkondade jätkusuutlikele investeeringutele. See loodi EIP, komisjoni ning Euroopa Nõukogu Arengupanga koostöös. JESSICA kasutab finantskorralduse mehhanisme, et toetada investeeringuid säästvasse linnaarendusse, kasutades struktuurifondide vahendeid tagasimakstavale ja taaskasutatavale laenurahale tulu toovate investeeringute jaoks.

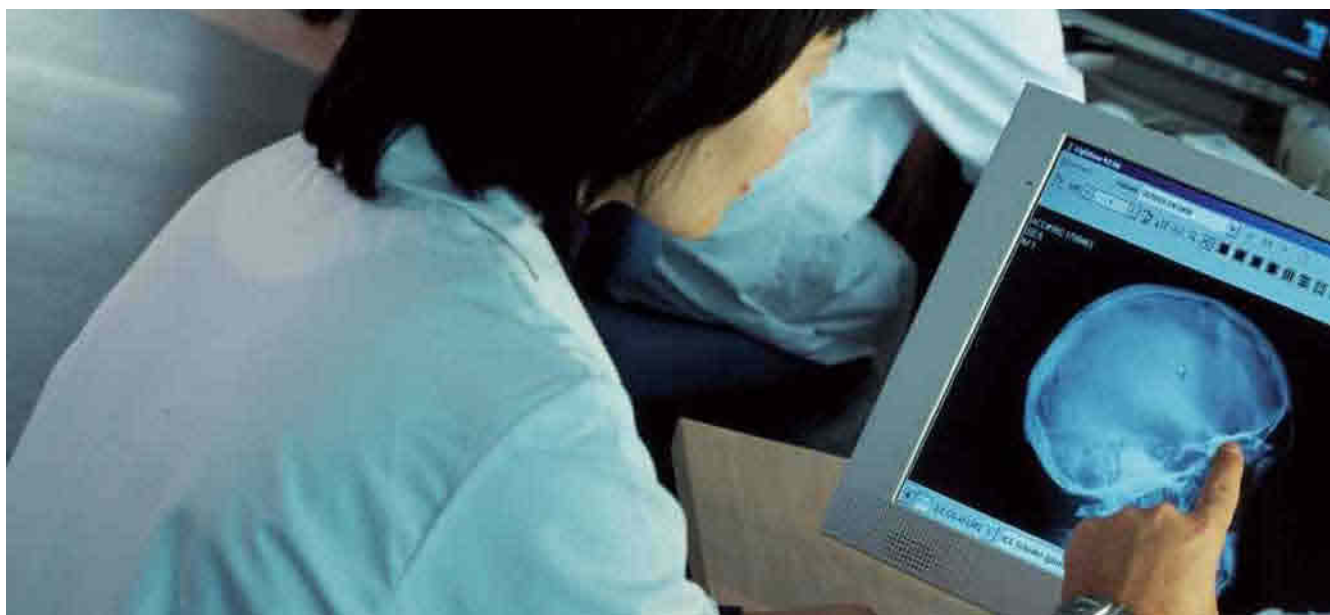
JEREMIE – Euroopa ühisressursid mikro-, väike- ja keskmistele ettevõtetele. Euroopa Investeeringufond ja komisjon teevad koostööd, et võimaldada riigi ja piirkondlikel ametiasutustel kasutada struktuurifondide vahendeid, et edendada VKEdel juurdepääsu rahalistele ja finantskorraldusvahenditele piirkonnas.

JASMINE on Euroopa mikrokrediitiasutuste toetamise ühismeede, mille eesmärgiks on mikrokrediidi arendamine. EIFile on antud volitused hallata algatuse osa, et anda EIP vahenditest finantstoetust mikrofinantsasutustele, samuti tehnilist abi komisjoni vahenditest.

Ühine riskijagamamine uuendustegevuse jaoks

Et suuta rahastada suurema riski ja tuluga investeeringuid teadus-, arendus- ja uuendustegevusse, asutasid EIP ja komisjon riskijagamisrahastu. Ühe miljardi euroga panga reservidest ja veel miljardi euroga komisjoni seitsmenda teadusuuringute raamprogrammist on sellel rahastul kahe miljardi euro suurune kapitalipuhver, mis võimaldab pangal anda laenu ligikaudu 10 mld euro ulatuses vähemalt kaks korda suurema maksumusega investeeringuteks, mis edendavad uusimat TAI-tegevust ajavahemikul 2006–2013. Sõltumatute ekspertide vahearuandest 2010. aastal tehti positiivsed järeldused ning soovitati laiendada ja süvendada riskijagamisrahastu laadsete instrumentide kasutamist.

EIP ja komisjoni ühisalgatustega saavutatakse suurem võimendav mõju.

Tervishoiu tarkvaraarenduse ja pildidiagnostika tehnika TAI, Belgia

Ühine riskijagamine transpordiinvesteeringutes

Üleeuroopaliste transpordivõrguprojektide laenu-tagamisvahend LGTT loodi EIP ja komisjoni poolt, et lahendada liiklusmahu riski selliste projektide erasektori investorite jaoks. Seda rahastavad mõlemad institutsioonid võrdselt ning see riskivahend katab liikluse mahuga seotud tuleriskide eest projekti kriitilises algetapis, sest sageli kulub aega selleks, et liiklusvood jõuaksid sellisele tasemele, et tekib piisav tulu. 2010. aastal sõlmiti esimene LGTT tagatis summas 70 mln eurot era- ja avaliku sektori partnerluse projekti jaoks, et uuendada ja ajakohastada C-25 kiirteed Cataluña põhjaosas, milleks EIP andis laenu 200 mln eurot.

Teised erimeetmed ELis

ELENA on Euroopa kohaliku energia abi rahastu; see on ühine tehnilise abi algatus, mille on loonud EIP ja komisjon. ELENA vahendeid võib kasutada

programmide, äriplaanide ja energiaauditi kavandamiseks, pakkumismenetluste ja lepingute ettevalmistamiseks ning projekti rakendusüksuste eest maksmiseks. Kokkuvõttes toetatakse kõike, mida on vaja, et valmistada linnade ja piirkondade säästva energia projekte ette EIP rahastamiseks.

Investeeringisprogrammid võivad hõlmata energiatõhususe parendamist hoonetes või tänavavalgustust, taastuvate energiaallikate lisamist hoonetesse või kaugküttesüsteemide renoveerimist ja paigaldamist, mis kasutavad kombineeritud sooja ja elektri või taastuenergia allikaid. Linnatranspordi programme, näiteks energiatõhusate busside kasutusele võtmine ja alternatiivse kütusega sõidukite infrastruktuur, rahastatakse samuti.

NER300 algatas Euroopa Komisjon 2010. aastal. See puudutab maailma suurimat toetusprogrammi süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning uudenudlike taastuenergia tehnoloogia näidisprojektide toetamiseks. Euroopa Investeeringispank toetab rakendamist, kiites heaks projekte ja korraldades aastekvootide müüki, mille eesmärk on finantseerida toetusi. Algatuse nimetus tuleneb samuti heitkogustest: NER (New Entrants Reserve) on ELi heitkogustega kauplemise süsteemi uute osalejate reserv).

Ressursside kombineerimine väljaspool ELi

Väljaspool ELi teeb EIP tihedat koostööd ELi institutsioonidega, ELi ja partnerriikide valitsustega ning rahvusvaheliste või kahepoolsete finantsasutustega. Ainuüksi ELi naaber- ja partnerriikides moodustas kaasrahastamine 73% kogu 2010. aastal sõlmitud laenulepingute mahust. AKV-piirkonnas on EIP väga pikka aega ühitanud laene ELi toetustega.

Vastutustundlik institutsioon

Ettevõtte vastutus on kesksel kohal EIP tulevikueesmärgis toetada tugevaid investeeringuid, mis edendavad ELi poliitika eesmärke.

Pank on võtnud kindla kohustuse lõimida keskkonna- ja sotsiaalprobleemid oma äritegevusse; tagada nõuetekohane juhtimine, läbipaistvus ja aruandekohustus enda ja oma partnerite puhul; tagada, et tema rahastatud investeeringud on eetilised ja säästvad; arendada vastastikku kasulikke suhteid panga ja teda ümbritsevate kogukondade vahel; ning minimeerida oma ökoloogilist jalajälge. EIP on mõõtnud oma ettevõtte vastutuse tavasid ning neist aru andnud alates 2005. aastast ning ettevõtte vastutus on täielikult lõimitud tema äristrateegiasse.

EIP on väga teadlik oma ökoloogilisest jalajäljest.

Kõik projektid, mida EIP rahastab, vastavad ELi keskkonnapõhimõtetele ja -standarditele. Lisaks kulub märkimisväärne osa panga laenudest investeeringutele, mis keskenduvad eelkõige looduse ja tehiskeskkonna kaitsele ja parandamisele ning edendavad sotsiaalset heaolu. Selliste keskkonnainvesteeringute hulka kuuluvad kliimameetmed, looduse ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse, tervishoid ning loodusvarade säästev kasutamine ja jäätmemajandus.

2010. aastal viis EIP läbi juhtumiuuringu oma rahastatud projektide süsihappegaasi heitkoguse kohta. Valimis olnud 73 energia-, transpordi- ja tööstussektori projekti ning mõnede veemajandusprojektide puhul täheldati märkimisväärset süsihappe-

gaasi heitkoguse vähenemist. See tuleneb otseselt sellest, et pank rahastab parimat kättesaadavat tehnoloogiat, maksimeerides energiatõhususe meetmete potentsiaali ning edendades säästvamaid transpordiviise.

EIP toetab sotsiaalset arengut, andes laenu tervishoiu- ja haridusprojektidele. Mõned tema mikrorahastamisalgatused tegelevad just sotsiaalselt ebasoodsas olukorras isikute vajadustega. EIP rahastamine piirdub projektidega, mis austavad inimõigusi ja vastavad EIP sotsiaalstandarditele, mis tuginevad põhiõiguste harta põhimõtetele ja rahvusvahelistele headele tavadele. 2010. aastal aitas pank ise kehtestada parimaid tavasid, korraldades rea seminare äri- ja inimõiguste teemal, et hõlbus- tada sel teemal dialoogi ettevõtjate, kodanikuühiskonna ja valitsustevaheliste organisatsioonidega.

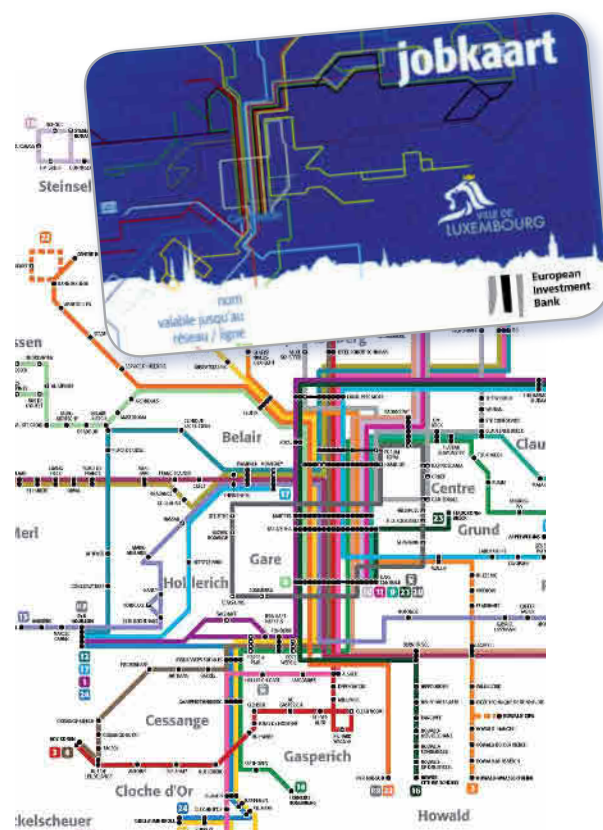
EIP presidendi visiit Ouagadougousse, Burkina Faso

EIP järgib oma tehingutes ja tegevuses nulltolerantsi põhimõtet korruptsiooni, pettuste, lubamatute kokkulepete, sunniabinõude, rahapesu ja terrorismi rahastamise suhtes. Pank oli üks esimesi finantsasutusi, mis võttis sellise poliitika vastu, ning on ühinenud ka rahvusvaheliste algatustega, et avaldada survet eeskirju eiravatele riikidele, et nad täidaksid rahvusvahelisi norme.

ELi asutusena on EIP kohustunud saavutama suurima võimaliku läbipaistvuse kogu oma tegevuses oma väliste ja siseste sidusrühmade ees. 2010. aastal ühendas pank läbipaistvus- ja avalikustamispoliitika uues dokumendis, milles sätestatud põhimõtted ja tavad edendavad avatust. Põhieeldus on see, et võimaluse korral tehakse alati teave panga tehingute ja institutsioonilise tegevuse kohta kolmandatele isikutele kättesaadavaks, välja arvatud juhul, kui on mõjuv põhjus tagada konfidentsiaalsus.

Wrocław'i vee- ja kanalisatsioonisüsteem, Poola

EIP suhted kodanikuühiskonnaga, sealhulgas VVO-de ja teiste huvirühmadega, juhivad samuti nendest põhimõtetest. Dialoog kodanikuühiskonnaga annab väärtuslikku teavet poliitika tasandil ning aitab sageli suurendada panga teadlikkust projektiga seotud küsimustest. Samal põhjusel sõlmib pank ka koostööpartnerlusi erialaorganisatsioonidega, millel on teatavad EIP-ga ühised eesmärgid või huvid, näiteks säästev areng, keskkonnakaitse, bioloogiline mitmekesisus või vaesuse leevendamine. 2010. aastal olid panga partnerite seas Transparency International, Rahvusvaheline Looduskaitse Liit (IUCN) ja mäetööstuse läbipaistvuse algatus (EITI). Möödunud aastal ühines EIP ka üleilmse finantsasutuste, kommunaalteenuste, ühingute, uurimisasutuste ja valitsusväliste organisatsioonide võrgustikuga Global Water and Adaptation Action Alliance.

EIP on väga teadlik oma ökoloogilisest jalajäljest. Paindlik tööaeg, kaugtöö võimalus ja tasuta ühis-transport vähendavad personali autoga tööle käimise keskkonnamõju. 2010. aastal ulatus panga tegevusest tulenev CO₂-heitekogus kokku ligikaudu 18 997 tonnini, millest 94% tulenes liikuvusest ning 6% energiast, jäätmetest ja paberitarbimisest. Need näitajad kinnitavad 2008. aastal alanud CO₂-heitekoguste vähendamise suundumust.

EIP kui vastutustundlik tööandja töötas 2010. aastal välja uued arengusuunad personalipoliitikas. Personalipoliitika põhineb kolmel sambal. Esimene on see, et pank pakub tööd heade tulemustega, motiveeritud töötajatele, kes arendavad pidevalt oma oskusi. Seda sammast täiendab eeskuju pakkuv ja iseseisvust eeldav juhtimine koos kõige sobivama organisatsiooni ülesehitusega. See kõik tuleb ellu viia avatud ja kaasavas töökeskkonnas, milles inimesed saavad olla võimalikult tulemuslikud. Avatud ja läbipaistev sisekommunikatsioon on vältimatu osa personalieesmärkide saavutamisel.

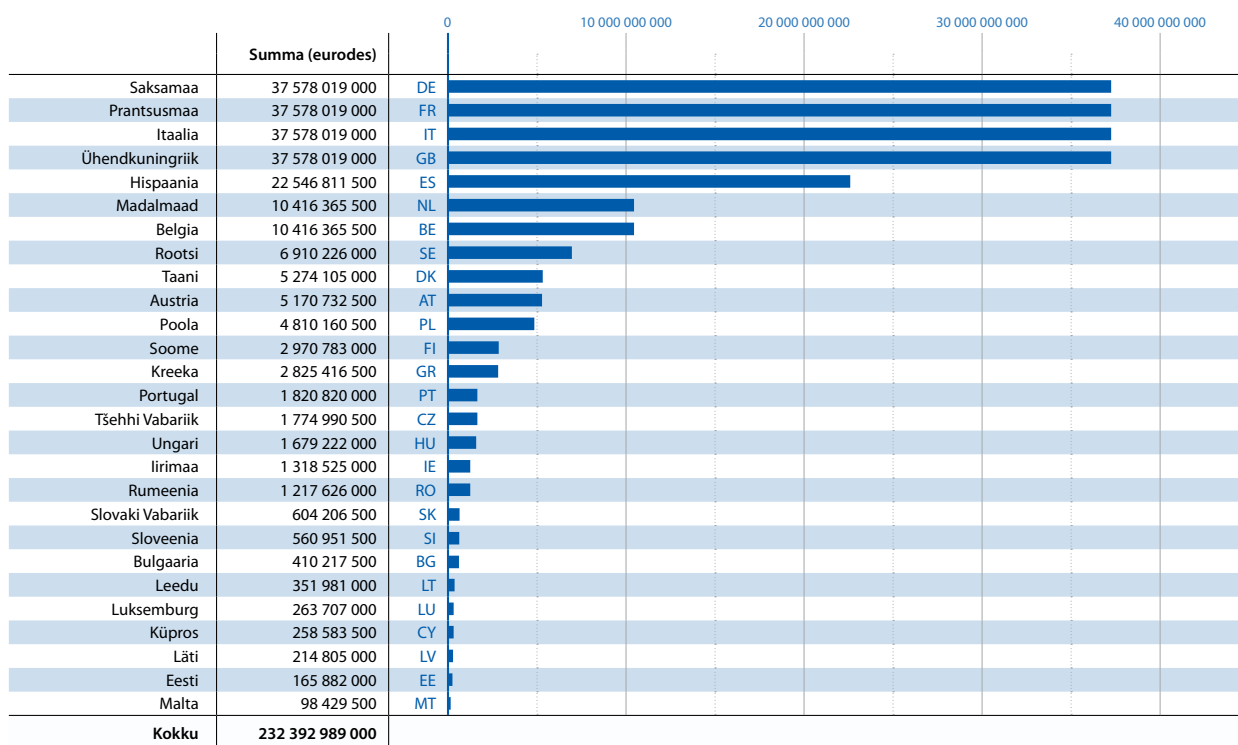
EIP kapital ja 2010. aasta vahendite kogumise tehingud

Rion-Antirioni
sild üle Kórinthose lahe,
Kreeka

EIP kapitali jaotus

EIP on Euroopa Liidu pank. Pank on rahaliselt iseseisev ning tal on 232 miljardi euro suurune kapital, mille on sisse maksnud ELi liikmesriigid, kes on EIP aktsionärid. Pank on suurim rahvusvaheline vahendite koguja ja tal on AAA-krediidireiting.

Panga kapital ja aktsionärid

Iga liikmesriigi osa panga kapitalis vastab selle riigi majanduslikule osakaalule Euroopa Liidus (väljendatud SKP-na) tema ühinemise ajal. Põhikirja

järgi võib pangal olla tagasimaksmata laene ja tagatise maksimaalselt tema märgitud kapitali, vabade vahendite, määramata assigneeringute ja puhaskasumi kahe ja poole kordses mahus. Sellest kogusummast lahutatakse summa, mis on võrdne panga (sissemakstud või -maksmata) osalustega aktsiakapitalis.

EIP kapitali adekvaatsuse määr – panga kapitali suhe varadesse – oli 2010. aasta lõpus 27,2%. Rahvusvahelise Arvelduste Panga Baseli komitee on sätestanud pankade minimaalse kapitali adekvaatsuse määrana 8%.

Bilanss ja aastane ülejääk

2010. aastal olid varad kokku 420 mld eurot ning nende maht oli 2009. aasta lõpuga võrreldes suurenenud 14%. Selle suurenemise põhjustas laenude erakorraline kasv kahel viimasel aastal tulenevalt EIP rollist Euroopa majanduse elavdamise kavas, mille kohaselt EIP suurendas liikmesriikide taotlusi ajutiselt oma laenutegevust.

Aastane netoülejääk ulatus 2010. aastal 2,1 mld euronit (13% kasv). See ülejääk näitab rekordilist laenuandmise taset kriisi ajal, samal ajal kui halduskulud kasvasid aeglasemalt.

Suurim rahvusvaheline vahendite koguja

EIP on isemajandav organisatsioon, mis hangib suurema osa oma laenuvahenditest rahvusvahelistelt kapitaliturgudelt, ning on suurim rahvusvaheline vahendite koguja. Tänu kindlale toetusele aktsionäridelt, tugevale kapitalibaasile, varade heale kvaliteedile, konservatiivsele riskijuhtimisele ja nõuekohasele fundeerimisstrateegiale on pangal parim võimalik (AAA) krediitireiting, mida kinnitasid 2010. aastal taas Fitch, Moody's ja Standard & Poor's. Oma tugevale finantsolukorrale tuginedes suudab ta saada laenu väga soodsa intressimääraga. Kuna EIP eesmärk ei ole kasumit maksimeerida, siis jõuab soodsate laenuitingimuste mõju suures osas ka projektide teostajateni.

Vahendite kogumise tehingud 2010. aastal

Jälgides hoolikalt välise sündmuste põhjustatud kõikumisi turul, suutis pank 2010. aastal koguda 67 mld eurot. Vahendeid koguti jätkuvalt panga kolmes põhivaluutas – euro, USA dollar ja Inglise nael – ning nende maht moodustas ligi 56 mld eurot. 26,2 mld euroga oli suurim euro maht, selle-

le järgnes USA dollar (32,3 mld USD ehk 24,0 mld EUR) ning nael (4,8 mld GBP ehk 5,5 mld eurot).

Teistes valuutades emiteeritud võlakirjade maht kasvas 11,4 mld euronit. Pank kogus vahendeid veel 14 valuutas. Neist olulisimad olid Austraalia dollarites kogutud vahendid (6,3 mld AUD ehk 4,3 mld EUR) – mis jõudis naelades kogutud vahendite taseme lähedale. Emissioonid Türgi liirides, Jaapani jeenides, Šveitsi frankides ja Norra kroonides ulatusid igaüks mahult miljardi või rohkema euronit.

Kliimateadlikkuse võlakirjad

2010. aastal kogus pank kliimateadlikkuse võlakirjade kaudu oma rahastamisprogrammi osana kokku 543 mln eurot. Nende võlakirjade erijoon on see, et tulu kasutatakse sihtotstarbeliselt üksnes kliimateetmeid toetavate projektide rahastamiseks taastuenergia ja energiatõhususe vallas.

Alates 2007. aastast on EIP emiteerinud kliimateadlikkuse võlakirju korrapäraselt. Ta oli sel viisil kogunud 2010. aasta lõpuks 1,4 mld eurot kümne tehingu kaudu, mis sõlmiti kuues vääringus.

EIP direktorite nõukogu koosolek, veebruar 2011

EIP juhtimine

EIP põhikirjajärgsed juhtorganid

Juhatajate nõukogu koosolek Luxembourgis

Juhatajate nõukogu koosneb kõigi 27 liikmesriigi nimetatud ministritest, tavaliselt rahandusministritest. Juhatajate nõukogu kehtestab panga krediitpoliitika üldjuhised, kinnitab aastaaruanded ja aastabilansi, otsustab panga osalemise rahastamistingutest väljaspool Euroopa Liitu ning panga kapitali suurendamised. Ühtlasi nimetab juhatajate nõukogu ametisse direktorite nõukogu, halduskomitee ja auditikomisjoni liikmed. Juhatajate nõukogu koguneb kord aastas.

Direktorite nõukogul on ainupädevus teha otsuseid rahastamise võimaldamise kohta, eelkõige laenude ja tagatiste kujul, ning vahendite kogumise kohta. Direktorite nõukogu kannab hoolt, et panga haldamine toimiks asjakohaselt, ning tagab, et panka juhitakse vastavalt aluslepingute ja panga põhikirja sätetele ning juhatajate nõukogu antud üldjuhistele. Juhatajate nõukogu nimetab direktorid ametisse viieks aastaks ametiaja pikendamise võimalusega pärast nende nimetamist liikmesriikide poolt. Direktorid on vastutavad ainult panga ees.

Direktorite nõukogu koosneb 28 liikmest, iga liikmesriik nimetab ametisse ühe direktori ja Euroopa Komisjon ühe direktori. Nimetatakse 18 asedirektorit, mis tähendab, et riikide rühmad jagavad mõnda nendest ametikohtadest. Direktorite nõukogu kohutab iga kuu.

Direktorite nõukogu koopteerib erialaste ekspertteadmiste täiendamiseks teataval tegevusaladel kuus eksperti (kolm liiget ja kolm asendusliiget), kes osalevad nõukogu koosolekutel nõustamisülesannetes, omamata hääleõigust.

Kui põhikirjas ei ole sätestatud teisiti, võetakse otsused vastu liikmete häälteenamusega, mis koosneb vähemalt ühest kolmandikust hääleõigusega liikmete poolthäältest, mis esindavad vähemalt 50% märgitud kapitalist.

Auditikomisjon on vahetult juhatajate nõukogu ees vastutav sõltumatu organ ning tema ülesanne on auditeerida panga raamatupidamisaruandeid ning kontrollida panga tegevuse vastavust parimatele pangandustavadele. Auditikomisjon kontrollib iga aasta pangaoperatsioonide teostamise ja panga raamatupidamise nõuetekohasust. Auditikomisjon avaldab oma aruanded raamatupidamisaruannete kohta nende kinnitamise ajal direktorite nõukogu poolt. Auditikomisjoni eelneva aasta töö tulemuste aruanded saadetakse juhatajate nõukogule koos direktorite nõukogu aastaaruandega.

Auditikomisjon koosneb kuuest liikmest, kelle nimetavad ametisse juhatajad. Liikmete ametiaeg on kuus järjestikust majandusaastat ilma ametiaja pikendamise võimaluseta.

Auditikomisjon

Nende organite tööd reguleerivad sätted on kehtestatud panga põhikirjas ja kodukorras. EIP põhikirjajärgsete juhtorganite liikmete nimekirju ja nende elulookirjeldusi koos lisateabega tasustamise kohta uuendatakse regulaarselt ja avaldatakse panga kodulehel www.eib.org.

ElFi põhikirjajärgsed juhtorganid

Euroopa Investeeringisfondi juhib ja haldab kolm organit:

- ⇒ aktsionäride üldkoosolek (EIP, Euroopa Liit, 28 finantsasutust), mis koguneb vähemalt kord aastas;
- ⇒ seitsmest liikmest ja seitsmest asendusliikmest koosnev direktorite nõukogu, mis otsustab muu hulgas fondi tehingute üle;

⇒ tegevdirektor, kes vastutab fondi juhtimise eest kooskõlas selle põhikirjaga ja direktorite nõukogu kinnitatud juhiste ja suunistega.

Euroopa Investeeringisfondi raamatupidamisarvestust auditeerivad üldkoosolekul ametisse nimetatud kolmeliikmeline auditinõukogu ja sõltumatud välisaudiitorid.

Üksikasjalikku teavet ElFi põhikirjajärgsete juhtorganite (koosseis, liikmete elulookirjeldused, tasustamine) ja teenistuste (koosseis, peadirektori ja direktorite elulookirjeldused, kogu personali tasustamine) kohta uuendatakse regulaarselt ja avaldatakse ElFi kodulehel www.eif.org.

EIP halduskomitee

1. Philippe MAYSTADT 2. Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ 3. Simon BROOKS 4. Matthias KOLLATZ-AHNEN 5. Eva SREJBER
6. Dario SCANNAPIECO 7. Plutarchos SAKELLARIS 8. Magdalena ÁLVAREZ ARZA 9. Anton ROP

Halduskomitee on panga alaline kollegiaalne täitevorgan. See koosneb üheksast liikmest. Halduskomitee vastutab presidendi alluvuses ja direktorite nõukogu kontrolli all panga jooksva äritegevuse eest. Ta valmistab ette direktorite nõukogu otsused ja tagab nende otsuste rakendamise. President juhatab halduskomitee koosolekuid. Halduskomitee liikmed vastutavad ainult panga ees; halduskomitee liikmed nimetab juhatajate nõukogu direktorite nõukogu ettepaneku põhjal ametisse kuueks aastaks. Neid võib ametisse tagasi nimetada. Neljal suurimal aktsionäril – Prantsusmaal, Saksamaal, Itaalia ja Ühendkuningriigil – on halduskomitees alaline koht. Halduskomitee kohtub kord nädalas.

Panga põhikirja järgi on president ka direktorite nõukogu esimees.

Panga halduskomitee liikmed ja nende vastutusala

15. aprilli 2011. aasta seisuga

1 Philippe MAYSTADT *President*

- ⇒ Üldstrateegia
- ⇒ Institutsioonilised küsimused, suhted teiste rahvusvaheliste finantsasutustega
- ⇒ Peainspektori, finantskontrolöri ja vastavusbüroo juhi aruanded
- ⇒ Personal
- ⇒ Sisekommunikatsioon
- ⇒ Võrdsete võimaluste poliitika, meeste ja naiste võrdsete võimaluste nõuandekomitee (COPEC) esimees
- ⇒ Basel II ja III kokkuleppe rakendamine
- ⇒ EIFi direktorite nõukogu esimees
- ⇒ Eelarvekomitee esimees

2 Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ *Asepresident*

- ⇒ Rahastamistehingud Prantsusmaal ja Vahemere piirkonna partnerriikides
- ⇒ Välissuhted
- ⇒ Läbipaistvus ja teabepoliitika
- ⇒ Suhted VVOdega

3 Simon BROOKS, CB *Asepresident*

- ⇒ Rahastamistehingud Ühendkuningriigis ja Madalmaades
- ⇒ Keskkonnakaitse ja kliimameetmed
- ⇒ Sise- ja välisaudit ning suhted auditikomisjoniga
- ⇒ Vastavus
- ⇒ Kaebuste lahendamise kord
- ⇒ Suhted Euroopa Kontrollikoja
- ⇒ Suhted Euroopa Pettustevastase Ametiga (OLAF) ja Euroopa ombudsmaniga
- ⇒ Hooned, töökeskkond ja logistika

4 Matthias KOLLATZ-AHNEN *Asepresident*

- ⇒ Rahastamistehingud Saksamaal, Austrias ja Rumeenias ning Horvaatias ja Türgis
- ⇒ VKEd rahastamine
- ⇒ Uued tooted ja eritehingud
- ⇒ Majanduslik ja sotsiaalne ühtekuuluvus; lähenemine
- ⇒ Tehniline abi, JASPERS
- ⇒ JESSICA
- ⇒ EIFi direktorite nõukogu liige
- ⇒ EIP toetuskomitee liige

5 Eva SREJBER *Asepresident*

- ⇒ Rahastamistehingud Soomes, Rootsis, Eestis, Lätis, Leedus, idapoolsetes naaberriikides EFTA riikides ja Kesk-Aasia riikides
- ⇒ Teadmistepõhine majandus
- ⇒ Tehingute järelhindamine
- ⇒ Infotehnoloogia
- ⇒ EIP toetuskomitee esimees

6 Dario SCANNAPIECO *Asepresident*

- ⇒ Rahastamistehingud Itaalias, Maltal ja Lääne-Balkani maades
- ⇒ Tehingute järelevalve ja ümberstruktureerimine
- ⇒ Planeerimine ja eelarve
- ⇒ Kuluefektiivsus
- ⇒ EBRD juhataja
- ⇒ Kunstikomisjoni liige

7 Plutarchos SAKELLARIS *Asepresident*

- ⇒ Rahastamistehingud Kreekas, Küprosel, Taanis, Iirimaa, AKV riikides ja Lõuna-Aafrikas
- ⇒ Riskijuhtimine
- ⇒ Energia
- ⇒ Valdkondlikud, majandus- ja rahandusuuringud
- ⇒ Raamatupidamine
- ⇒ Kunstikomisjoni esimees

8 Magdalena ÁLVAREZ ARZA *Asepresident*

- ⇒ Rahastamistehingud Hispaanias, Portugalis, Belgias, Luksemburgis, Aasias ja Lõuna-Ameerikas
- ⇒ Tehingute ja toodete õiguslikud aspektid
- ⇒ Rahandus ja kassa

9 Anton ROP *Asepresident*

- ⇒ Rahastamistehingud Poolas, Tšehhi Vabariigis, Ungaris, Slovakkias, Sloveenias ja Bulgaarias
- ⇒ Üleeuroopalised transpordivõrgud
- ⇒ Ettevõtte sotsiaalne vastutus
- ⇒ EBRD asejuhataja

EIP Grupi aadressid

Euroopa Investeerimispank

98-100, boulevard Konrad Adenauer – L-2950 Luxembourg

☎ (+352) 43 79 – 1 ☎ (+352) 43 77 04

www.eib.org - ✉ info@eib.org

Euroopa Investeerimisfond

96, boulevard Konrad Adenauer – L-2968 Luxembourg

☎ (+352) 42 66 88 – 1 ☎ (+352) 42 66 88 – 200

www.eif.org - ✉ info@eif.org

Väliskontorite nimekiri on panga kodulehel (www.eib.org/offices).

EIP tänab käesoleva aruande illustreerimiseks kasutatud fotode eest järgmisi projektiteostajaid ja tarnijaid:

Esikaas, lk 22 C-Power N.V., lk 7 Safran, lk 8 STMicroelectronics, lk 9 Marion Schmieding – Alexander Obst / Berliner Flughafen, lk 15 RENFE, lk 17 Nya Karolinska Solna Hospital, lk 18 Sincrotrone Trieste S.C.p.A., lk 20 Lahti Energia Oy, lk 21, 37 MEDGAZ, S.A., lk 25 ENEOP - Eólicas de Portugal, lk 27 Abengoa Solar, lk 31 Renault, lk 34, 39 MOMA, lk 38 Vodokanal, lk 42 Euroopa Liit 2010 PE-EP, lk 43 Hamburger Hochbahn AG, lk 44 Agfa-Gevaert, lk 2-3, 4, 6, 10-11, 12, 14, 21, 23, 24, 29, 30, 32, 33, 35, 37, 39, 40, 41, 47 48, 49, 50, 53, 55, 56 EIP Fotokogu.

Kujundus: EIP Graafikatööde ateljee.

Trükitud Jouve'i trükikojas MagnoSatin paberile taimsete trükivärvidega. Paber on sertifitseeritud Metsafoolekogu (Forest Stewardship Council) eeskirjade kohaselt ja sisaldab 100% värsket kiudainet (millest vähemalt 50% pärineb hästi hooldatud metsadest).

Mixed Sources
Product group from well-managed
forests, controlled sources and
recycled wood or fibre
Cert no. BV-COC-856319
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

Euroopa Investeermispanga Grupp • Euroopa Investeermispanga Grupp • Euroopa Investeermispanga Grupp • Euroopa Investeermispanga Grupp

